ISSN 1338-9025

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS

Časopis Trnavskej univerzity v Trnave

4 | 2014

Všetkým našim čitateľom ďakujeme za priazeň, želáme pokojné a požehnané Vianoce a šťastný rok 2015

Hosťom Dňa Právnickej fakulty bola aj ministerka spravodlivosti ČR

Naši absolventi
Michal Štofej – Hudba z Marsu

Víťazky fotografickej súťaže prijal prorektor TU – šéfredaktor časopisu

V ostatných týždňoch dostali študenti a zamestnanci Trnavskej univerzity viaceré skvelé predvianočné darčeky. Spomeniem aspoň tri z nich: od Európskej komisie značky Európskeho systému prenosu a akumulácie kreditov a Dodatku k diplomu, od agentúry ARRA tri prvé miesta v hodnotení fakúlt a dve ďalšie dobré umiestnenia a tiež kolaudáciu nového Študentského domova Petra Pázmáňa v Trnave. Za tým všetkým je veľa práce, ale aj dobrý prístup zamestnancov a študentov Trnavskej univerzity. Máme tri priority, s ktorými dlhodobejšie pracujeme a ktoré tvoria základ týchto výsledkov: hodnotový prístup a skutočnú kvalitu vzdelávania a výskumu, čo sme si predsavzali sprevádzať rozumným hospodárením. Najmä by som chcel niečo povedať o tých hodnotách. To slovo je vyslovované príliš často a príliš sladko. My ho vnímame skôr realisticky trpko a konkrétne. Usilujeme sa, aby hodnoty pre nás neboli umelo vytvoreným neidentifikovaným heslom, ale spôsobom myslenia. Hodnotou pre nás napríklad je to, že univerzita musí študenta vzdelávať smerom k životnému uplatneniu v pravom zmysle slova, teda nielen aby dostal zamestnanie, ale aj aby vedel premýšľať, správne triediť informácie, používať ich, videl vedu, prácu a život okolo seba v súvislostiach a mal pozitívny vzťah k ľuďom a chuť žiť naplno. Hodnotou je pre nás napríklad aj stáročná skúsenosť a vlastná tvár univerzity, ktorá má svoju orientáciu a základy v prostredí tisícok roztrieštených názorov a slabej zjednotenosti a identifikácie. Hodnotou pre nás je tiež spravodlivosť voči študentom a zamestnancom. Hodnotou pre nás je, aby sme zostali otvorení, a nenadobudli dojem, že svet je v Trnave, učili sa, ale aj mali zdravé sebavedomie odovzdávať, tu v regióne, na Slovensku i vonku. Pod naším vnútorným systémom kvality myslíme na pravidlá podporujúce dobrého učiteľa, študenta a vedúceho pracovníka. Nechceme produkovať maximálne počty diplomov na objednávku, ale s úctou sa dotýkať vedomia ľudí tak, aby sme človeku pomohli rásť a rozvíjať sa. Ak je hodnotou aj dlhá a bohatá tradícia Trnavskej univerzity; ak tá bola v histórii centrom vzdelanosti v Uhorsku, tak musíme pokračovať v jej odkaze, čo neznamená nič iné, než byť takýmto centrom aj dnes. Treba vážne poďakovať všetkým, ktorí sa viac než dva roky podieľali na neľahkej úlohe splniť prísne požiadavky na získanie značky Európskeho systému prenosu a akumulácie kreditov a značky Dodatku k diplomu. Nimi sa Trnavská univerzita zaradila medzi excelentné európske vysoké školy, teda plní svoju tradíciu. Tento signál je pre našich študentov veľmi dôležitý. Je pre nich nielen potvrdením, že sa usilujeme o seriózne a kvalitné vzdelávanie, ale aj ubezpečením, že budú môcť kompatibilne študovať v celej Európe slobodne a bez bariér. Tým podporujeme zodpovedné a nápadité využívanie možností európskeho priestoru univerzitného vzdelávania. Skutočnosť, že značky ECTS a DS získala prevažne humanitne a spoločenskovedne orientovaná a stredne veľká slovenská univerzita, je povzbudením nielen pre jej zamestnancov a študentov, ale aj pre iné podobné slovenské vzdelávacie a vedecké inštitúcie.

Marek Šmíd

OBSAH

Pohľadom rektora 2
Na pulze univerzity ..... 3 – 5
Čo nás teší ..... 6 – 7
Profily osobností 8
Ponad čas 9
Čas na interview ..... 10 – 11
Zo života fakúlt ..... 12 – 21
Študentská panoráma ..... 22 – 23
Keď prehovoria archívy 24
Učiteľské a študentské mobility ..... 25 – 27
Naši absolventi ..... 28 – 29
Naša identita ..... 30 – 31

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS časopis Trnavskej univerzity v Trnave
Číslo reg. na MK SR: EV 4665/12, ISSN 1338-9025
Vydáva Trnavská univerzita v Trnave, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava, IČO 31 825 249, č. tel.: 033/5939111
http: //www.truni.sk/, e-mail časopisu: casopis.TU@truni.sk
Predseda redakčnej rady a zodpovedný redaktor: prof. ThDr. Ladislav Csontos SJ, PhD.
Členovia RR: Mgr. Erika Juríková, PhD., Mgr. Michaela Rušinová, PaedDr. Ľubomír Rendár, PhD., Barbora Švihoríková, prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD., doc. JUDr. Miroslava Vráblová, PhD., ThDr. Cyril Šesták SJ, PhD., Bc. Petronela Lesanská, PhDr. Zuzana Martinkovičová, P. Branislav Beniač SJ.
Technický redaktor: Alžbeta Kudlová
Jazyková úprava: PhDr. Jozef Molitor
Grafická úprava: Oľga Svetlíková
Tlač: TYPI UNIVERSITATIS TYRNAVIENSIS, vydavateľstvo TU, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a VEDY, vydavateľstva SAV
Periodicita vydávania: štvrťročne
Dátum vydania periodickej tlače: december 2014, ročník: tretí

Veľvyslanci USA a Holandska na Trnavskej univerzite

Rektor Trnavskej univerzity v Trnave prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD. privítal spolu s členmi vedenia univerzity 29. októbra 2014 veľvyslanca Spojených štátov amerických v Slovenskej republike J. E. Theodore Sedgwicka a veľvyslanca Holandského kráľovstva v Slovenskej republike J. E. Richard van Rijssena.
Rektor oboznámil veľvyslancov s históriou, princípmi činnosti a súčasnými prioritami Trnavskej univerzity. Zdôraznil jej hodnotový prístup, medzinárodnú orientáciu a preukázateľnú kvalitu pedagogickej a vedeckej činnosti. Vyzdvihol tiež prepojenosť kvality vzdelávania s uplatniteľnosťou absolventov univerzity v pracovnom živote.
Ich Excelencie veľvyslanci USA a Holandska v rozhovoroch s vedením univerzity potvrdili svoju informovanosť o dobrom mene tejto inštitúcie a svoj záujem pokračovať v súčinnosti vedúcej k ďalšiemu prehĺbeniu spolupráce Trnavskej univerzity s americkými a holandskými vzdelávacími a výskumnými inštitúciami. Na záver rokovania obaja veľvyslanci prijali ako poďakovanie medailu rektora Trnavskej univerzity v Trnave.
Program oboch veľvyslancov pokračoval na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave, kde Katedra medzinárodného a európskeho práva zorganizovala spoločnú prednášku veľvyslancov na tému Rule of Law (princípy právneho štátu), po ktorej nasledovala živá diskusia medzi prednášajúcimi, pedagógmi a študentmi. Dekanka Právnickej fakulty prof. JUDr. Helena Barancová, DrSc., podčiarkla význam nadväzovania kontaktov s univerzitami v zahraničí s cieľom zvyšovať mobilitu študentov a účasť fakulty na zahraničných projektoch.
Realizované podujatie je jedným z výrazných impulzov pre ďalší rozvoj vzájomnej spolupráce Trnavskej univerzity v Trnave so zahraničnými inštitúciami.

Adriana Krupová

Trnavské meštianske závety (1700 – 1871)

O tom, že aj závety môžu byť vo svojej podstate predmetom skúmania, odhaľovania dejín každodennosti, ale i milým dôvodom na stretnutie a diskusiu nás presvedčili hlavní aktéri hudobno-slovného pásma pod názvom Panteón Malého Ríma. Pri tejto príležitosti bola rektorom Trnavskej univerzity Marekom Šmidom slávnostne uvedená do života publikácia trnavskej rodáčky a pedagogičky Právnickej fakulty Trnavskej univerzity Adriany Švecovej Trnavské meštianske závety (1700 – 1871), ktorá predstavuje cenný informačný prameň trnavskej historiografie.

S autorkou tejto dvojzväzkovej publikácie diskutovali historik a publicista Peter Horváth a riaditeľ kancelárie primátora mesta Trnava a publicista Pavol Tomašovič. Diskusia bola doplnená čítanými ukážkami závetov a o príjemnú atmosféru sa postarala aj vynikajúca speváčka Jana Andevská. Podujatie sa uskutočnilo 28. októbra v átriu Trnavskej univerzity.
Potenciálni čitatelia si môžu knihy kúpiť v predajniach vydavateľstva Veda a je k dispozícii aj v Univerzitnej knižnici Trnavskej univerzity.

Zuzana Martinkovičová

O jazykovej kultúre a jazykovej nekultúre

Používanie jazyka je jedným z atribútov charakterizujúcich ľudského jedinca. Používanie slovenského jazyka ako zákonne ukotveného dorozumievacieho prostriedku je pre nás záležitosťou bežne rutinnou, ktorej nevenujeme v každodennom živote nijakú mimoriadnu pozornosť. Slovenský jazyka prešiel pomerne náročným vývojom a je to živý organizmus, ktorý sa vyvíja neustále.
Doc. PhDr. Juraj Hladký, PhD. a PhDr. Ľubomír Rendár, PhD. z Katedry slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity prijali pozvanie

Univerzitnej knižnice Trnavskej univerzity a poskytli jej návštevníkom a záujemcom zaujímavý návod na to, akým spôsobom používať slovenský jazyk v akademickom či domácom prostredí, ako si ho pestovať, akých chýb sa vyvarovať i kde nájsť pomoc, keď si nevieme so slovenčinou rady.
Toto podujatie sa konalo 23. októbra v študovni odbornej literatúry univerzitnej knižnice a vnímame ho ako veľmi užitočné i vzhľadom na to, že slovenský jazyk je pre väčšinu z nás nielen dorozumievacím, ale aj pracovným nástrojom. Súdiac podľa pozitívnej spätnej väzby poslucháčov na prednášku veríme, že bolo prvým z mnohých nasledujúcich.

Zuzana Martinkovičová

Športové dni TRNAVSKEJ UNIVERZITY 2014

Športové dni Trnavskej univerzity sú najvýznamnejšou športovou aktivitou, ktorá sa na univerzite stala už tradíciou. Od roku 2004 sa pravidelne konajú turnaje fakultných družstiev vo futbale (muži) a od roku 2012 vo volejbale, predtým v basketbale (ženy) o Putovný pohár rektora TU, stolní tenisti (muži aj ženy) súťažia o titul majstra univerzity.
Tohtoročné športové hry sa začali 24. novembra stolným tenisom. Súťažilo 6 žien a 6 mužov systémom každý s každým. V kategórii žien obhájila titul z roku 2013 Zuzka Takáčová z Filozofickej fakulty, celkovo to je už jej tretí titul. Silný tandem vyslala aj Pedagogická fakulta, jej zástupkyne sa umiestnili na druhom a treťom mieste. V kategórii mužov je novým majstrom univerzity Martin Gál z Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce. O druhom až štvrtom mieste medzi mužmi rozhodoval až dodatočný set.
A tu je poradie všetkých dvanástich súťažiacich.

Ženy: 1. miesto Zuzana Takáčová (FF), 2. miesto Romana Podmaníková (PdF), 3. miesto Mária Máliková (PdF), 4. miesto Lucia Malatincová (FZaSP), 5. miesto Petra Malovcová (zam. PdF), 6. miesto Ria Mruškovičová (FZaSP)

Muži: 1. miesto Martin Gál (FZaSP), 2. miesto Ľubomír Rendár (pedag. PdF), 3. miesto Michal Zwiržina (PdF), 4. miesto Jozef Koricina (zam. CIS TU), Vojtech Tóth (PdF), 6. miesto Reginald A. Slavkovský (pedag.FF)

11. ročník Športových dní TU bude pokračovať volejbalovým a futbalovým turnajom 3. decembra, žiaľ na výsledky týchto „súbojov“ nám uzávierka časopisu neumožnila počkať. Výsledky budú uverejnené na webovej stránke Trnavskej univerzity.

Jozef Koricina

Jezuitské princípy utvárajúce univerzitné vzdelávanie

Na pôde Trnavskej univerzity v Trnave sa 6. októbra. 2014 uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia univerzít s jezuitskou tradíciou *Jezuitské princípy utvárajúce univerzitné vzdelávanie*. Organizátormi konferencie boli Trnavská univerzita a University of Scranton pod záštitou P. Mgr. Rudolfa Uhera SJ, zástupcu Veľkého kancelára Teologickej fakulty, provinciála Slovenskej provincie Spoločnosti Ježišovej, Mons. Jána Oroscha, trnavského arcibiskupa, Dr. h. c. Ing. Tibora Mikuša, PhD., predsedu Trnavského samosprávneho kraja, Ing. Vladimíra Butka, primátora mesta Trnava, a prof. doc. JUDr. Mareka Šmida, PhD., rektora Trnavskej univerzity. Konferenciu svojou účasťou podporil tiež zástupca Pátra Generála Spoločnosti Ježišovej, páter Michael Garanzini SJ, ktorý je zodpovedný za vzdelávanie na jezuitských univerzitách a zároveň je rektorom jezuitskej University Loyola v Chicagu.

Konferencia sa konala pri príležitosti 200. výročia obnovenia Spoločnosti Ježišovej pápežom Piom VII. s cieľom zdôrazniť hodnoty jezuitských výchovných a pedagogických metód. Na konferencii bolo prihlásených 14 domácich a zahraničných prednášok z oblasti teológie, filozofie, pedagogiky, práva, zdravotníctva a zo sociálnej oblasti, zameraných na históriu a súčasnosť jezuitského vzdelávania. Úvodná prednáška Dr. h. c. Ing. Tibora Mikuša, PhD., bola venovaná nestorovi jezuitského vzdelávania na Slovensku Jánovi Chryzostomovi kardinálovi Korcovi a jeho prínosu pre jezuitské vzdelávanie. Ďalej vystúpili so svojimi prednáškami páter Michael Garanzini a páter Kevin Mc Quinn, ktorí sa venovali súčasnosti a budúcnosti jezuitského univerzitného vzdelávania. Po dvoch prednáškových blokoch nasledovala diskusia študentov z University of Scranton a Trnavskej univerzity o postojoch študentov k systému vzdelávania na univerzitách hlásiacich sa k tradícii jezuitského vzdelávania.

Na záver konferencie vydali účastníci konferencie a predstavitelia univerzít s jezuitskou tradíciou nasledujúce komuniké:

Vo vzdelávaní študentov humanitných odborov študujúcich na univerzitách s jezuitskou tradíciou je potrebné neustále sa usilovať o zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania ako o základnú črtu jezuitského vzdelávania. Pri zvyšovaní kvality výchovy a vzdelávania nesmú pedagógovia zabúdať ani na budovanie etických a hodnotových postojov študentov tak v profesionálnom, ako aj v osobnom živote. Študent po opustení univerzity s jezuitskou tradíciou by mal byť schopný slobodného a zodpovedného rozhodovania a otvorený pre zmeny, spolu so schopnosťou vziať na seba zodpovednosť za vlastný život, v čom mu majú pedagógovia svojou autentickou láskou a osobnou starostlivosťou ísť príkladom a pomáhať mu. Príkladom a vzorom pre študentov a pedagógov v ich úsilí je taktiež najstarší žijúci biskup a jeden z nestorov jezuitského vzdelávania Ján Chryzostom kardinál Korec.

Kristína Grendová, Miloš Lichner

Víťazi fotografickej súťaže LET_(O) 2014

Prorektor Trnavskej univerzity, predseda redakčnej rady a šéfredaktor časopisu Universitas Tyrnaviensis, prof. ThDr. Ladislav Csontos SJ, PhD., prijal autorky víťazných fotografií súťaže LETO(O)_ 2014 Dášu Dekýšovú, študentku Pedagogickej fakulty TU a Michaelu Haborákovú, študentku Filozofickej fakulty TU a odovzdal im diplomy za úspešné umiestnenie. Veronika Strecká, študentka Pedagogickej fakulty TU si diplom prevezme dodatočne. Ako obe študentky potvrdili, fotografovanie je ich koníčkom a majú k nemu blízko. Prof. Csontos vyjadril nádej, že sa s ich tvorbou v akejkoľvek podobe ešte stretneme a k úspechu im srdečne zablahoželal.
Redakcia časopisu sa už teraz teší na ďalší ročník súťaže a nové fotografie.

Zuzana Martinkovičová

Nové zariadenia pre čitateľov so špecifickými potrebami

Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity v spolupráci s univerzitným a fakultnými koordinátormi pre študentov so špecifickými potrebami aj v zmysle Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 458/2012 o minimálnych nárokoch študentov so špecifickými potrebami zabezpečila pre takýchto čitateľov **pomôcky pre nevidiacich a slabozrakých používateľov.**
Sú nimi stolová elektronická čítacia lupa Topaz, skener a nový počítač s aplikáciou ZoomText so špeciálnou klávesnicou.
Lupa obsahuje kameru, ktorá zaostruje na objekt, LED svetlá navrhnuté na osvetlenie dokumentov a rôzne špecifické pomôcky na prácu s textom. Lupu je možné nastaviť až na 12 farebných režimov, kombinovateľných pre používateľov s rôznym stupňom poškodenia zraku a môže zobraziť až 16 úrovní zväčšenia.

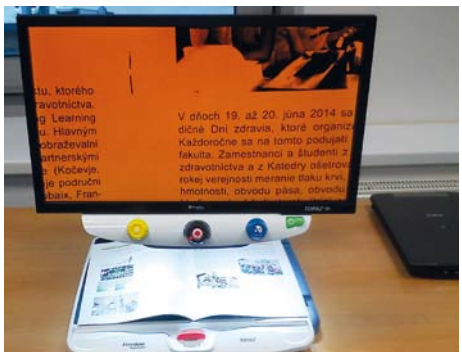

ZoomText 10 je podporný prostriedok pre zrakovo postihnutých používateľov, ktorý integruje zväčšovanie a odčítanie obrazovky a umožňuje, aby používateľ videl a počul všetko z obrazovky počítača a zároveň poskytuje úplný prístup k aplikáciám, dokumentom, elektronickej pošte a internetu.
Tieto nové pomôcky sú inštalované v študovni odbornej literatúry univerzitnej knižnice a s manipuláciou s nimi pomôžu používateľom zamestnankyne univerzitnej knižnice.

Zuzana Martinkovičová

Tri fakulty TU opäť najlepšie na Slovensku

Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) zverejnila dňa 26. novembra 2014 najnovšie, desiate hodnotenie fakúlt slovenských vysokých škôl, ktoré sa opäť opiera o verejne dostupné a overiteľné údaje o vzdelávaní a výskume jednotlivých fakúlt za rok 2013.
V tomto roku bolo hodnotených 112 fakúlt, z toho 104 fakúlt verejných a 8 fakúlt súkromných vysokých škôl v 11 skupinách odborov.
Z hodnotenia vyplýva, že väčšina fakúlt Trnavskej univerzity v Trnave, a to Pedagogická fakulta, Právnická fakulta a Teologická fakulta sa nachádzajú v tomto hodnotení, rovnako ako v hodnotení za rok 2013, na prvých miestach na Slovensku.
Filozofická fakulta TU sa umiestnila na šiestom z desiatich miest.
Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce TU sa umiestnila na šiestom mieste v rámci svojho odboru z deviatich hodnotených fakúlt, avšak v skutočnosti na druhom mieste v rámci fakúlt jej zamerania.
Výsledky hodnotenia potvrdzujú vo všeobecnosti vysokú úroveň vzdelávania a vedeckej činnosti na našich fakultách. Je za nimi veľký kus práce. Gratulujeme teda a ďakujeme tým, ktorí sa na tomto úspechu podieľali.
Úplné znenie hodnotenia možno nájsť na stránke: http://www.arra.sk/ranking-2014-0

Adriana Krupová

Cena Literárneho fondu

Literárny fond, Sekcia pre vedeckú a odbornú literatúru a počítačové programy, udelil v roku 2014 **doc. JUDr. Jurajovi Jankuvovi, PhD.**, pedagógovi Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, „Prémiu za výnimočný vedecký ohlas na jedno dielo“, v kategórii spoločenské vedy ako prejav verejného uznania za výrazný vedecký ohlas na dielo *Juraj Jankuv: Medzinárodné a európske mechanizmy ochrany ľudských práv. Iura Edition, 2006.*
Literárny fond, Sekcia pre vedeckú a odbornú literatúru a počítačové programy, udelil tiež „Prémiu za najlepšie práce študentskej vedeckej konferencie v akademickom roku 2013/2014“. Prémia bola udelená absolventovi Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, **Mgr. Martinovi Samcovi.** Ako študent druhého ročníka magisterského študijného programu v dennej forme sa v marci t. r. zúčastnil na Siedmej vedeckej konferencii študentov Právnickej fakulty Trnavskej univerzity a obsadil 1. miesto v sekcii Občianske právo, obchodné právo a pracovné právo s prácou na tému *„Internetové pirátstvo“.*

Miroslava Vráblová

Pocta prof. JUDr. Jánovi Lazarovi, DrSc.

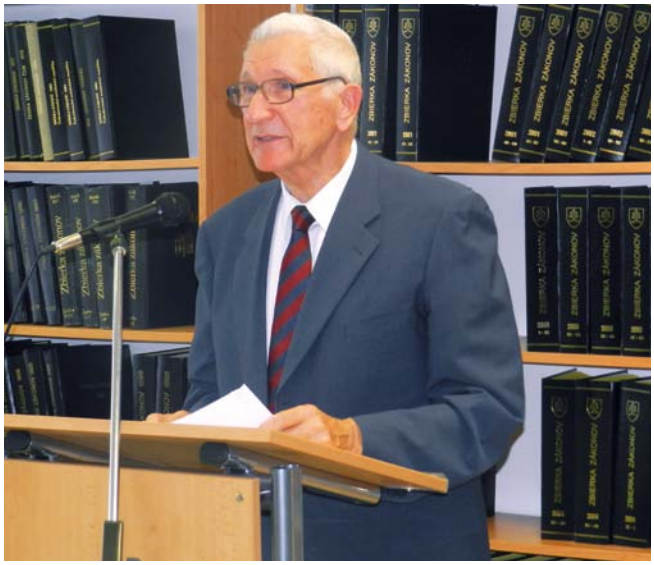

V priestoroch knižnice Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave uskutočnilo „stretnutie“, ktorého cieľom bolo vzdať poctu prof. JUDr. Jánovi Lazarovi, DrSc., a to pri príležitosti 80. narodenín tejto významnej osobnosti právnej civilistiky.

Prof. Ján Lazar sa narodil 28. augusta 1934 v obci Jakubov na Záhorí. Cestu za vzdelaním si doslova dennodenne vyšliapal už počas gymnaziálnych štúdií v Malackách vzdialených približne desať kilometrov. Po absolvovaní Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave s vyznamenaním sa v roku 1958 stal členom akademickej obce tejto univerzity. Habilitoval v roku 1967 a inauguroval v roku 1979. Stál pri zrode viacerých právnických fakúlt na Slovensku, na Trnavskej univerzite nevynímajúc, ako profesor na nej pôsobí od roku 1999.

Okrem teoretickej dráhy uvedomujúc si nutnosť jej prepojenia s praxou vykonával funkciu sudcu, aktívne takmer počas celej profesionálnej dráhy spolupracoval na tvorbe zákonov prostredníctvom expertíz, posudkov, stanovísk a tiež sa ako člen a neskôr predseda rekodifikačnej komisie významnou mierou podieľal na koncepcii, obsahu a systéme navrhovaného kódexu slovenského súkromného práva v súčasnosti existujúceho už v paragrafovom znení, ktoré tiež zásluhou pána profesora v časti záväzkov je vypracované podľa integrovanej monistickej koncepcie.

Formovaniu a napredovaniu jeho tvorby prispeli podstatnou mierou výskumno-pracovné pobyty v zahraničí (napr. Právnická fakulta univerzity vo Viedni, Inštitút medzinárodného súkromného práva a porovnávacej právovedy – 1962; Humboldtova univerzita v Berlíne – 1977, Augsburg – 1987), udržiavanie kontaktov s poprednými európskymi civilistami (napr. v rámci združenia Wiener Arbeitskreis), početná aktívna účasť na konferenciách a seminároch, udržiavanie dobrých profesijných a osobných vzťahov s osobnosťami právnej vedy.

Na pocte zorganizovanej pánovi profesorovi sa zúčastnili osobnosti právnej vedy a praxe zo Slovenska a tiež zo zahraničia, celkom 80 hostí, z ktorých väčšinu tvorili uznávaní odborníci. Pri príležitosti životného jubilea pána profesora bol vydaný pod vedením členov katedry občianskeho a obchodného práva Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave (doc. JUDr. Monika Jurčová, PhD., JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M., JUDr. Zuzana Nevolná, PhD., Mgr. Jozef Štefanko, LL.M.) zborník vedeckých prác „Liber amicorum Ján Lazar“ – dielo, do ktorého prispelo 44 autorov z 9 rozličných krajín, čo je len odrazom kvality, schopností a ľudských vlastností jubilanta.

Pána profesora poznajú takmer všetci na Slovensku a v Čechách študujúci alebo pracujúci právnici, pretože ich vzdelávanie najmä v občianskom práve nesie jeho rukopis v podobe kontinuálneho vydávania učebnice občianskeho práva hmotného.

Všetko najlepšie pán profesor!

Peter Mészáros

Členstvo rektora TU v programe OECD

Rektor Trnavskej univerzity v Trnave, prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., bol prijatý za člena IHME Governing Board za Slovenskú republiku. Ide o program organizácie pre ekonomický a kultúrny rozvoj (OECD), týkajú-ci sa inštitucionálneho manažmentu vysokoškolského vzdelávania. Tento program sa zaoberá spoluprácou ministerstiev školstva a vysokoškolských inštitúcií v Európe, sociálnym a politickým prostredím tejto spolupráce, najmä vysoko kvalitným výskumom a efektivitou pedagogickej činnosti.

prof. PhDr. ThLic. Juraj Dolinský SJ, PhD.,

sa narodil 9. 11. 1958 v Nitre, vyštudoval teológiu na Rímskokatolíckej cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulte UK (1978 – 1983) a 12. júna 1983 bol v Nitre vysvätený za kňaza Nitrianskej diecézy. V roku 1986 vstúpil tajne do Spoločnosti Ježišovej. Od roku 1991 študoval na fakulte cirkevných dejín Pápežskej Gregoriánskej univerzity v Ríme (špecializácia novovek). Od 1. augusta 1997 pôsobí v trnavskej komunite jezuitov. Od 1. septembra 1998 bol prodekanom Teologickej fakulty Trnavskej univerzity a v rokoch 2003 až 2011 bol dekanom Teologickej fakulty TU. V roku 2013 ho prezident SR vymenoval za profesora. Od obnovenia Trnavskej univerzity v roku 1992 vyučuje cirkevnú históriu na Teologickej aj Pedagogickej fakulte TU.

Ako si spomínate na „Božie volanie“, po ktorom ste sa rozhodli stať sa kňazom?

Myslím, že každé kňazské povolanie má svoje tajomné „áno“. Spomínam si na jeden z viacerých momentov, možno rozhodujúcich. Bolo to po sv. omši, keď náš duchovný správca rozdával ešte sv. prijímanie tým, ktorých vyspovedal po sv. omši. A tá myšlienka: Aký je už starý, kto ho nahradí? Ak si dobre spomínam, bol som asi siedmak za základnej škole. Touto myšlienkou som sa však podrobnejšie nezaoberal. Nanovo sa objavila, keď som už bol študentom gymnázia asi v druhom ročníku. A práve cez tohto „nášho“ duchovného správcu, ktorým bol páter A. Michalík SVD, som si podal prihlášku na bohoslovecku fakultu do Bratislavy.

Stať sa kňazom a vstúpiť tajne do rehole v čase komunizmu – do akej miery to bolo spojené s určitým strachom, rizikami alebo obmedzeniami?

Samozrejme, bolo to spojené s rizikom, ale celkom určite už nie s takým, ako to bolo v šesťdesiatych alebo sedemdesiatych rokoch 20. storočia. A práve to riziko, to tajomno často priťahuje mladého človeka. No v neposlednom rade aj túžba a poznanie zohrali v mojom prípade svoj podiel. Keďže na Kalvárii v Nitre od roku 1969 pôsobili v duchovnej správe dvaja páti verbisti a niekoľko rehoľných bratov, aj moje kňazské povolanie bolo tak trochu zviazané s rehoľným životom. Spomínam si, ako som v novom schematizme kňazov vyhľadal kňazov rehoľníkov pôsobiacich v Nitrianskej diecéze a potom čosi „naštudoval“ o niektorých rehoľných spoločenstvách.

Byť rehoľníkom pre viacerých nezainteresovaných znamená byť zavretý v kláštore a tiež ako niečo nudné – súhlasíte s takýmto názorom?

Samozrejme, nesúhlasím. Veď to isté by sa mohlo hovoriť o robotníkovi, ktorý každý deň stojí za pásom v trnavskom PSA či bratislavskom Volkswagene. Viete si vybaviť osem hodín tej istej práce deň čo deň. Takže kláštorný život vôbec nie je nudný. Počas „kláštorného“ života, ako kňaz v duchovnej správe mám možnosť stretávať veľké množstvo ľudí, od najmenších miništrantov až po najstarších, ktorých vek siaha k stovke. A paleta ich problémov, otázok, radostí i ťažkostí, s ktorými sa na kňaza obracajú, je obrovská.

Boli ste vo viacerých krajinách, ktorá krajina Vás najviac zaujala?

O Taliansku, v ktorom som študoval, sa hovorí, že má takmer tri pätiny všetkých kultúrnych pamiatok. Tak-

že je tam čo stále obdivovať. Ale pri štúdiu toho veľa času na pamiatky mimo Ríma, kde som bol tri roky, neostávalo. Popri štúdiu som mal ešte malú pastoračnú skúsenosť, keď som vypomáhal v predvianočnom a predveľkonočnom období v niekoľkých talianskych farnostiach, takže som mohol trochu nazrieť do života ľudí mimo akademického života.

Ste historik, čo Vás viedlo práve k histórii?

Počas mojich gymnaziálnych štúdií v Nitre sa triedy delili na humanitné, prírodovedné a pedagogické. A práve mňa prijali do humanitnej. A tam sa povinne maturovalo z dejepisu. Takže tam kdesi treba hľadať začiatky neskoršieho zamerania na cirkevné dejiny. Po roku 1989, keď Spoločnosť Ježišova znovu otvorila štúdium na Aloisiane, neskoršej Teologickej fakulte Trnavskej univerzity, ma provinciál oslovil v súvislosti so štúdiom a neskorším prednášaním na fakulte. Pamätám si, že ako prvé som povedal cirkevné právo. No keďže v Ríme už začal licenciát môj spolubrat, tak reč prešla na iný predmet. No a druhým boli práve dejiny, presnejšie cirkevné dejiny.

Máte nejakú obľúbenú časť alebo udalosť cirkevných dejín, o ktorej prednášate najradšej?

Z dejín je viacero tém, ktoré sú fascinujúce. Podrobnejšie som sa zaoberal Veľkou francúzskou revolúciou. Momentálne som sa viac ako rok zahĺbil do štúdia dejín starovekého mníšstva, jeho genézou a jeho spiritualitou a pripravujem z tohto materiálu aj monografiu, ktorej text je už vo finálnej fáze. Je obdivuhodné, ako títo „pionieri“ z púšte vnímali svoj mníšsky život. Často ho prirovnávali k mučeníctvu. Keďže táto fáza v cirkevných dejinách skončila, všetky formy sebazáporu chápali ako istý druh mučeníctva.

Ako profesor na univerzite a kňaz – rehoľník – máte vôbec voľný čas?

Čo chápať pod pojmom voľný čas. Ak tým myslíme čas mimo profesorské úlohy – prednášky, semináre, prípravy či kňazské – slávenie sv. omší, spovedanie, prípadne iné, tak väčšinou to je po večeroch prípadne v sobotu a v nedeľu.

Ako teda vyzerá Váš voľný čas?

Veľmi rád čítam, a to nielen knihy, články z dejín, ale aj krásnu literatúru. Prípadne si pozriem aj pekný film s tematikou prírody. Naposledy som videl jeden s názvom Vlčie hory. A potom trochu turistiky, ale takej viac po rovine ako po veľkých kopcov. Keď mám možnosť, a to asi tak raz za mesiac, odbehnem domov do Nitry a trochu pomôžem švagrovi a sestre v dosť veľkej záhrade, ktorá nám ostala po rodičoch. Teda trochu aj manuálnej práce, pri ktorej zisťujem, že mi chýba pohyb a fyzická kondícia.

V minulosti ste sa venovali cyklistike (šport?)

To už bolo dávno, ako niektorí moji študenti povedia, v minulom storočí, teda presnejšie na základnej škole som sa cyklistike trochu venoval. Ale na Tour de France by som šiel len ako divák. No a, samozrejme, ako všetci chlapci – bol to futbal, no a keď dobre zamrzla rieka Nitra, tak aj hokej. Ako gymnazista som trochu prechodil Nízke Tatry, pretože som poznal kňaza pôsobiaceho práve pod Nízkymi Tatrami, u ktorého sme mohli s kamarátmi bývať. Niečo sme mu pomohli a potom absolvovali niekoľko túr. No definitívny koniec mojej cyklistickej „kariére“ urobil pád v Dolnej Krupej, pri ktorej som si spôsobil komplikovanú zlomeninu kĺbu a odvtedy som na bicykel nesadol.

Na čo sa nedá zabudnúť počas Vášho štúdia až po vymenovanie za profesora? Aká situácia sa najviac zapísala do Vašej pamäti?

Na mnohé veci sa nedá zabudnúť. Milá spomienka mi utkvela v pamäti z prvej skúšky. Profesor bol voči nám cudzincom veľmi ústretový. Pri mojej skúške mi povedal. Ja budem hovoriť a vy ma len občas doplníte, či už nejakým faktom alebo dátumom. Najťažšia bola záverečná skúška, ktorá bola zložená z trojhodinovej písomnej práce a hodinovej ústnej odpovede, pri ktorej ma skúšali traja profesori. Spomínam si, že trochu som sa zamotal v otázke rozvodu, ktorý zaviedla francúzska revolúcia. Skúšajúci chcel vedieť, či poznám aj vývoj týchto zákonov v niektorých kráľovstvách. Na záver mi profesor povedal. „Nechajme to. Nie sme na strelnici.“ Ale nezabudnem napríklad na humorný výrok jedného z mojich profesorov z Ríma: „Dátumy, samozrejme, viem všetky, ale čo sa v daný rok, mesiac, deň stalo, to už je horšie.“

Máte nejakú obľúbenú myšlienku, citát, ktorý Vás oslovil alebo ktorý Vám pomáha v ťažkých chvíľach?

Ak poznáte knihu citátov či výrokov slávnych ľudí a z nej viacero citátov a máte trochu veselú povahu, tak si vždy pomôžem nejakým citátom na riešenie tých zložitých, komplikovaných či ťažkých situácií. Aspoň jeden dva biblické: „Veselého darcu miluje Boh!“ a „Všetko má svoj čas... čas zbierať kamene, čas rozhadzovať...“

Mali by ste aj nejaký odkaz pre súčasných študentov našej univerzity?

Aby sa nebáli a neznechutili robiť svet krajším, lepším, šťastnejším... a to aj napriek ťažkostiam, námahám, ktoré vidia okolo. Bojovať možno tak ako študenti v roku 1989. Nedať sa rozdeliť a rozbiť, ako sa o to snažia niektoré politicko-ekonomické záujmy niektorých kruhov.

Za rozhovor
ďakuje Ľubomír Rendár

Polárna žiara pozorovaná v Trnave v rokoch 1768 - 1770

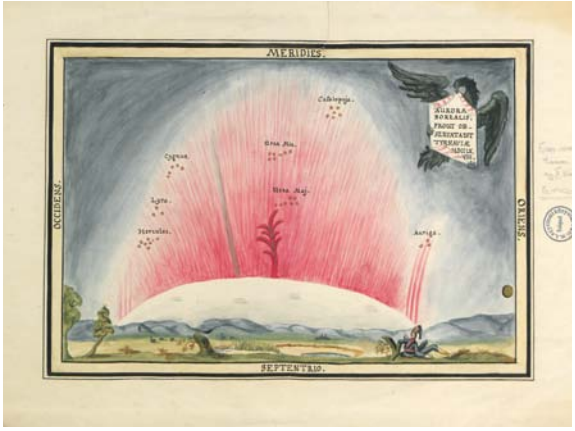

Polárna žiara z roku 1768

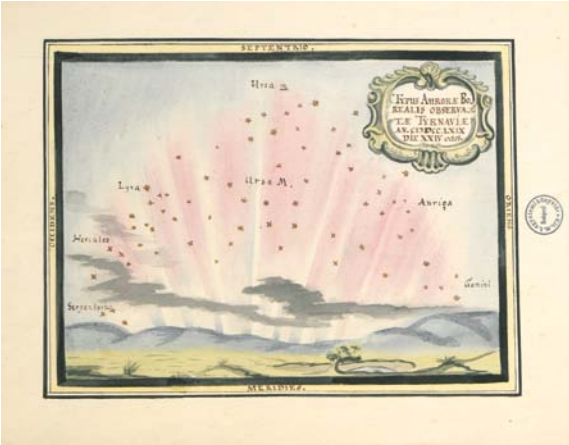

Polárna žiara z 24. októbra 1769

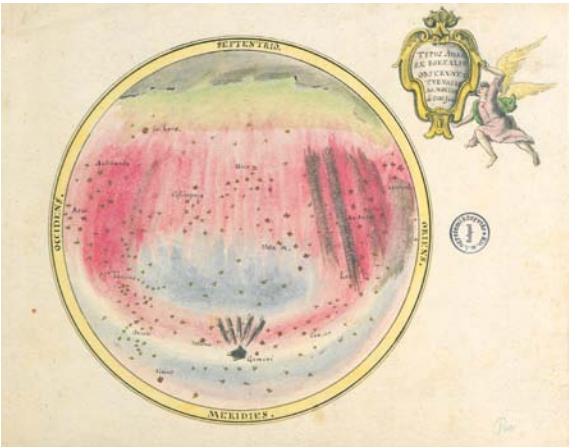

Polárna žiara z 18. januára 1770

Na Trnavskej univerzite sa venovali prírodným vedám už od jej založenia. Astronomickými pozorovaniami sa zaoberal Johannes Misch, SJ, (*1613 – †1677) prírodovedec belgického pôvodu, ktorý pôsobil ako profesor matematiky na Trnavskej univerzite v rokoch 1653 – 1663. Astronómiu od roku 1658 prezentoval v tzv. Trnavských kalendároch pod pseudonymom „astrophilus“. V druhej polovici 17. storočia a na jeho prelome zanechal za sebou výraznú stopu na poli vedeckom a publikačnej činnosti jezuita Martin Svätojánsky – Szentiványi (*1633 – †1705), rektor Trnavskej univerzity, profesor matematiky, fyziky, biblických vied. Známe sú jeho *Curiosiora et selectiora variarum scientiarum miscellanea* vydávané v rokoch 1689 – 1702. Ide o encyklopedické dielo obsahujúce poznatky najmä z prírodných vied. Astronómii sa od prvej tretiny 18. storočia s veľkým záujmom venoval František Borgia Kéri, SJ (*1702 – †1768), rektor Trnavskej univerzity, profesor matematiky, fyziky, astronómie. Sám si zostrojoval astronomické prístroje a dosiahol, aby sa počas prestavby univerzitných budov v rokoch 1752 – 1755 pristavala budova observatória tzv. *matematická veža*. Pozorovania na nej začali v roku 1756 a trvali do roku 1785. Za jeho odchovancov z oblasti prírodných vied sa považujú poslucháči a profesori pôsobiaci na Trnavskej univerzite Andrej Adányi, SJ (*1716 – †1795), Andrej Jaslinský, SJ (*1715 – †1784), Anton Revický, SJ (*1723 – †1781), Ján Ivančič, SJ (*1722 – †1784), Pavol Makó, SJ (*1724 – †1793), Anton Radič, SJ (*1725 – †1773), Ján Krstiteľ Horváth, SJ (*1723 – †1800), František Weiss, SJ (*1717 – †1785), rektor Trnavskej univerzity, riaditeľ observatória v Trnave, Ján Šajnovič, SJ (*1733 – †1785) bol v rokoch 1765 – 1773 asistentom Františka Weissa a v rokoch 1768 – 1770 sa zúčastnil s Maximiliánom Hellom na vedeckej expedícii na ostrov Vardő v severnom Nórsku. Posledným správcom trnavského observatória po odchode univerzity do Budína bol František Taucher, SJ, (*1738 – †1820).

Jedným z objektov pozorovaní na observatóriu bola aj polárna žiara *(Aurora borealis)*. Ide o atmosférický úkaz, ktorý vzniká v *termosfére*. Zo Slnka prichádzajú k Zemi spolu s ostatnými časticami voľné elektróny, tzv. *slnečný vietor* priťahovaný magnetizmom Zeme. Slnečné častice sa pri svojom páde zrážajú s atmosférickými plynmi a vyvolávajú ich svetielkovanie. Polárnu žiaru pozorovanú v Trnave v rokoch 1768 – 1778 farebne zachytil Joannes Nepomuk Fierer, SJ. Akvarely sa zachovali v pozostalosti Pavla Maku v univerzitnej knižnici v Budapešti ELTE Könyvtár, E 35, 3 b. Jas polárnej žiary a intenzita výskytu závisí od slnečnej aktivity. Od výšky v atmosfére závisí zasa farba žiary, červená je vo výške nad 200 km, pod ňou sa ukazuje v zelených farbách a najnižšie má modrastý nádych. Bez kvalitného fotoaparátu je i dnes náročné zachytiť tento nevšedný úkaz.

Alžbeta Hološová

Prof. ThDr. Mgr. Helena Hrehová, PhD.

„Život ma vždy fascinoval a dodnes fascinuje.“

Po návrate na Slovensko začala pôsobiť na Pedagogickej fakulte, neskôr na vtedajšej Fakulte humanistiky Trnavskej univerzity. V roku 1999 sa habilitovala prednáškou na tému *Blahoslavenstvá v etickom kontexte 20. storočia* na Univerzite Palackého v Olomouci v odbore *Morálna teológia a spiritualita*. Dekrét profesorky prevzala 5. 10. 2004 vo Veľkej sále pražského Karolína z rúk prezidenta Českej republiky Václava Klausa.

V rámci svojich bohatých vedeckých aktivít absolvovala viaceré zahraničné študijné pobyty a prednášala na renomovaných univerzitách v Taliansku, Nemecku, Poľsku, Českej republike a Maďarsku. Od roku 2010 okrem Trnavskej univerzity prednáša morálnu teológiu na Masarykovej univerzite v Brne. Momentálne je vedúcou Katedry etiky na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity.

Celú činnosť pani profesorky charakterizuje priamosť, jasná hodnotová formácia, neutíchajúci profesijný i ľudský záujem o pedagogickú i morálnu kultiváciu ľudskej duše. Venuje sa ruskej náboženskej filozofii, filozofii Tomáša Akvinského, morálnej filozofii Jacqua Maritaina, aretológii a filokalii.

Rozsiahlu vedeckovýskumnú činnosť prof. Hrehovej charakterizujú projektové aktivity, ako napr. účasť na európskom projekte *Enciclopedia Europea. Le personalitá e personalismo del XX. secolo* v spolupráci s Istituto J. Maritaina v Padove (2000 - 2002), účasť na *Renovabis* (2001 - 2002) aj projekte Kolpingovho hnutia *Zlepšovanie spolužitia národnostných menšín na Slovensku* (2002 - 2003). Spolupracovala na projektoch *Interdisciplinárneho dialógu medzi vierou a vedou*, Templeton foundation a Center for Theology and Natural Sciences, Berkeley, USA (2002 - 2003, 2004 – 2005). Aktívne sa zúčastňovala na medzinárodnom vedeckom grante UKSW *The Ethical Dimensions of Human Rights* vo Varšave, bola a je hlavnou riešiteľkou alebo zástupkyňou vedúcich riešiteľov mnohých grantových úloh Ministerstva školstva SR. Prof. Helena Hrehová bola a je školiteľkou mnohých záverečných kvalifikačných a vedeckých prác. Jej expertízne a konzultantské pôsobenie dopĺňa i členstvo v domácich a zahraničných vedeckých komisiách, okrem iného je dlhoročnou členkou Akreditačnej komisie pre humanitné odbory pri Ministerstve školstva SR.

Z jej najvýznamnejším publikácií možno spomenúť: *Morálna filozofia J. Maritaina Reflexie o etike a morálke* (2011), *Etická rozprava o cnosti a dobrokráse* (2009), *Cnosť rozvážnosti a voľba podľa sv. Tomáša Akvinského*. (2006), *Kresťanské cnosti vo východnej spiritualite a duchovnej literatúre* (2002), *Ruská ortodoxná morálna teológia v perspektíve "od obrazu k podobe"* (2001).

Prof. Helena Hrehová je erudovanou osobnosťou, vyniká odborným i ľudským prístupom. Má porozumenie pre rôznorodosť a vzájomnosť, je srdcom katedrového spoločenstva. Svojím zdravým optimizmom pobáda kolegov k vytrvalej a poctivej vedeckej práci i pedagogickej činnosti. Jej interdisciplinárny potenciál širokého okruhu profesijných záujmov je dôležitou podmienkou i devízou katedry. Hovorieva, že hoci jej život nebol ľahký, bol vždy priamočiary.

Erika Juríková a Ladislav Tkáčik

sa narodila v Prešove (1950), kde chodila na gymnázium. K jej profilu výraznou mierou prispelo rodinné prostredie so svojím realistickým zázemím spojeným s pracovitosťou i čestnosťou rodičov. Práve v rodine sa naučila dbať na vonkajší i vnútorný poriadok, mravnosť a čestnosť. Magisterské vysokoškolské štúdium absolvovala v rokoch 1968 – 1973 na Univerzite P. J. Šafárika v Prešove v odbore história – slovenský jazyk. Z náboženských dôvodov emigrovala v roku 1986 do Talianska, kde ukončila bakalárske a magisterské štúdium na Pápežskej univerzite sv. Tomáša Akvinského (Angelicum) v Ríme. V licenciáte a doktorandskom štúdiu pokračovala v odbore Morálna teológia a etika na Pápežskej Gregoriánskej univerzite v Ríme, vedecký titul doktora filozofie (PhD.) získala obhajobou dizertačnej práce na tému Personalismo etico in „Eros trasfigurato“ di B. P. Vyšeslavcev nel contesto della morale ortodossa russa (1995).

Filozofická fakulta

One week with ...

V úvode semestra, od 29. 9. do 3. 10. 2014, organizovala Katedra filozofie FF TU v poradí šieste odborné podujatie pod názvom ,,One week with...“ ako súčasť projektu Zvyšovanie kvality Trnavskej univerzity, so zámerom sprístupniť akademickej obci, študentom i širšej verejnosti aktuálne témy v súčasnom filozofickom bádaní. Tentoraz bol hosťujúcim zahraničným expertom jeden z najvplyvnejších filozofov dneška vôbec, prof. Ernest Sosa z Rutgers Univerzity, USA. V sérii piatich prednášok *On Virtue Epistemology* zaradenej v študijnom programe Filozofia a Kognitívne štúdiá predstavil základné východiská, tézy a otázky tzv. epistemológie cnosti – súčasného vplyvného smeru skúmania v oblasti teórie poznania, ktorý kladie dôraz na intelektuálne schopnosti subjektu v ich vhodnom používaní na dosiahnutie poznania. Súčasťou podujatia bola aj fakultná prednáška na tému *Judgement and Agency* a katedrové kolokvium.

Centrum a periféria v toku času

Pod záštitou rektora TU prof. doc. JUDr. Mareka Šmida, PhD., a jej excelencie Gülhan Ulutekin, veľvyslankyne Tureckej republiky na Slovensku, sa v dňoch 17. – 19. 10. 2014 konala na pôde Trnavskej univerzity medzinárodná konferencia *Centrum a periféria v toku času (od doby bronzovej do neskorej antiky)*, venovaná 10. výročiu spolupráce medzi Katedrou klasickej archeológie a tureckými partnerskými inštitúciami. Jej účastníkmi boli renomovaní bádatelia i mladí vedeckí pracovníci z Rakúska, Česka, Poľska, Maďarska, Talianska, Grécka, Turecka a Slovenska, ktorých príspevky budú publikované v recenzovanom zborníku *Anodos – Studies of the Ancient World* v roku 2015. Významným sprievodným podujatím konferencie bola posterová a fotografická výstava pod názvom Turecko očami klasických archeológov, sprístupnená v Átriu TU aj širokej verejnosti. Jej cieľom bolo predstaviť jednu z kľúčových medzinárodných aktivít Katedry klasickej archeológie, ako aj antické pamiatky a krajinu dnešného Turecka, zaznamenanú fotoobjektívom učiteľov i študentov TU. Ku konferencii vydala katedra tri nové cudzojazyčné publikácie – Kuzmová, K. (ed.): *Arts and crafts over the passage of time*; Bammer, A. – Muss, U.: *Bernstein für die Göttin*; Hrnčiarik, E.(ed.): *Turkey through the eyes of classical archaeologists*, ktoré významnou mierou obohatili doterajšiu edičnú činnosť a prispeli k prestíži na medzinárodnom vedeckom poli. Ďalšia medzinárodná vedecká konferencia ***AKTUÁLNE „SOCIÁLNO-ETICKÉ“ TRENDY A PROBLEMATIKA SPRAVODLIVOSTI V KONTEXTE STREDNEJ EURÓPY A V SÚČASNOM RUSKOM MYSLENÍ*** sa na našej fakulte uskutočnila 4. 11. 2014 za účasti poľských, českých a slovenských prednášateľov; opätovne ju otvoril rektor TU. Organizátorom konferencie bola Katedra etiky a morálnej filozofie FF TU v spolupráci s Katedrou etiky Filozofickej fakulty Univerzity kardinála Wyszynského vo Varšave a s Fakultou sociálních věd University Karlovy v Prahe. Konferencia sa uskutočnila v rámci grantu VEGA. Príspevky zahraničných i domácich autorov reflektovali aktuálne idey, ktoré hýbu súčasnými víziami v sociálno-etickom myslení a akcentovali hodnotu ľudskej dôstojnosti, od ktorej sa odvíja právo a spravodlivosť v kontexte 21. storočia.

Stránku pripravila: Michaela Rušinová

Nové knihy z produkcie Filozofickej fakulty

Monografia Eriky Juríkovej **Columba laureata. Panegyrické tlače z produkcie trnavskej univerzitnej tlačiarne** reaguje na aktuálne trendy vo výskume novolatinskej literatúry v Európe a prináša nový pohľad na významný segment produkcie trnavskej univerzitnej tlačiarne. Hoci panegyrická spisba sa zaraďuje medzi funkčné žánre, medzi panegyrikmi vydanými v Trnave v 17. a 18. storočí môžeme nájsť diela nadaných a invenčných autorov z cirkevného i svetského prostredia, ktoré sú výsledkom nielen premysleného systému jezuitského vzdelávania, ale zároveň dôkazom štylistickej a poetickej zručnosti trnavských panegyristov. Latinské panegyriky tvoria dôležitú súčasť novolatinskej literatúry a napriek istej efemérnosti neexistuje žiaden dôvod pre ich podceňovanie. Autorka vo svojej práci dokazuje, že univerzitné prostredie poskytovalo dostatočné personálne i vedomostné zázemie pre vznik oslavných diel vysokej kvality.

Nová publikácia Zuzany Lopatkovej **Kanonické vizitácie severozápadnej časti Podhorského dekanátu v 2. polovici 16. storočia a v 17. storočí** si kladie za cieľ analýzu kanonických vizitácií vo vymedzenom období ako dôležitého historického prameňa. Hoci ide o prameň, ktorého vydavateľom bola rímskokatolícka cirkev ako inštitúcia, poskytuje údaje o všetkých oblastiach života farností, teda nielen o živote náboženskom, ale aj o kultúrnych, hospodárskych či sociálnych pomeroch. Údaje v kanonických vizitáciách umožnili autorke rekonštruovať cirkevnú organizáciu, stav kostolov a ostatných sakrálnych objektov, ako i vplyv protihabsburských povstaní na cirkev. Vizitácie pomohli sledovať majetkové pomery kostolov a ich filiálok. Na základe ich štúdia možno získať obraz o učiteľoch aj školstve celkovo.

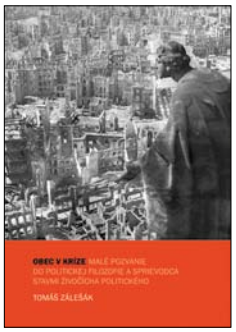

Práca Tomáša Zálešáka **Obec v kríze. Malé pozvanie do politickej filozofie a sprievodca stavmi živočícha politického** sa zaoberá ľudskou podstatou politiky a politického myslenia v širšom kontexte, než je obvyklé a nevyhýba sa ani niektorým otázkam metafyziky či teológie. Venuje sa krízovým javom, špecifickým deformáciám v konaní aj myslení, aké sa vo svete politiky deštruktívne prejavujú a ohrozujú tak realizáciu prirodzených ľudských potrieb. Kniha je zároveň koncipovaná ako „malé pozvanie do politickej filozofie“, poukazujúce na dôležitosť opätovného objavovania jej klasického dedičstva pri hľadaní východísk z modernej krízy. Politická filozofia je tu chápaná aj ako legitímny spôsob kritiky politickej obce či konkrétnych zriadení a zároveň ako spôsob, akým je možné obhájiť legitimitu politiky a jej inštitúcií; predstavuje sa tiež ako východisko pre obnovenie relevancie a dôstojného štatútu politickej vedy a politického vzdelávania.

Práca Petra Žitného **Aplikácia teórie odpovede na položku v psychometrickej analýze a počítačovom adaptívnom testovaní** sa zameriava na porovnanie klasickej teórie testov a teórie odpovede na položku v procese psychometrickej analýzy a následne skúma efektívnosť a validitu počítačového adaptívneho testovania. Rozvoj klasickej teórie testov podnietila Spearmanova priekopnícka práca (1904) a jej rozvoj je založený na konceptoch merania, ktoré boli zapožičané z fyzikálnych vied. Nedostatky týchto matematických modelov ako aj samotnej klasickej teórie testov pri aplikácii na požiadavky psycho-diagnostickej praxe viedli k vývoju rôznych alternatívnych meracích modelov, pričom jeden z nich je známy pod názvom teória odpovede na položku. Tieto moderné matematické modely sú rozšírením a liberalizáciou klasickej teórie testov, a sú to práve charakteristiky teórie odpovede na položku, ktoré napomohli aj vývoju počítačového adaptívneho testovania.

Stránku pripravila Erika Juríková

Pedagogická fakulta

Exkurzia žiakov na Katedre fyziky

V dňoch 22. a 23. októbra 2014 navštívili Katedru fyziky Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave (KF PdF TU) žiaci Strednej zdravotníckej školy v Trnave s cieľom dozvedieť sa viac a na vlastné oči vidieť e-Laboratórium fyziky. Exkurzia s názvom *Reálne vzdialené experimenty* vznikla z iniciatívy absolventky KF PdF TU v Trnave, ktorá v súčasnosti pracuje ako učiteľka fyziky na SZŠ v Trnave. Účelom exkurzie bolo zvýšiť záujem žiakov o štúdium fyziky prostredníctvom problematiky vzdialeného experimentovania, na ktorú sa KF špecializuje. V rámci návštevy malo 63 žiakov spolu s pedagogickým dozorom možnosť zoznámiť sa s laboratóriami katedry, ako i s vedeckovýskumným zameraním pracovníkov a výsledkami ich práce. Boli im prezentované metódy, s ktorými sa študenti s aprobáciou fyzika v kombinácii stretávajú nielen na vyučovaní v rámci jednotlivých predmetov, ale aj pri vypracovávaní bakalárskych a diplomových prác, prípadne ŠVOČ.
Prvým bodom exkurzie bolo predstavenie laboratórneho systému ISES, ktorý tvorí základný element pre prácu s fyzikálnymi experimentmi na našej katedre. Prezentácia bola spojená s ukážkami jednoduchých experimentov. Realizovaná bola vo fyzikálnom laboratóriu, v ktorom mali žiaci možnosť vidieť aj technicky náročnejšie experimenty. V rámci krátkeho opisu jednotlivých experimentov sa súčasne oboznámili s pojmom vzdialený experiment – experiment s možnosťou ovládania a merania fyzikálnych veličín cez internet, s jeho tvorbou a využitím.
Druhým bodom exkurzie bola prehliadka e-Laboratória fyziky KF PdF TU v Trnave, kde mali žiaci možnosť vidieť technické vyhotovenie jednotlivých častí všetkých experimentov, ich funkčnosť v reálnom čase, ako aj celkový dizajn. Pri prezentácii každého vzdialeného experimentu im bolo stručne vysvetlené, čo daným experimentom môžeme pozorovať, aké veličiny dokážeme zaznamenávať meracími prístrojmi a aké javy vieme skúmať experimentom. Žiaci sa v priebehu výkladu mali možnosť pýtať na to, čo ich zaujímalo. Položené otázky boli spojené s využitím vzdialených experimentov, s ich budovaním, udržiavaním, prípadne žiakov zaujímal čas vytvorenia jedného experimentu alebo to, kto sa na jeho vytváraní zúčastnil.
Kolektív KF sa chce poďakovať vedeniu PdF TU v Trnave za možnosť uskutočniť túto aktivitu a Mgr. Š. Lapšanskej za jej iniciatívu, že práve takouto formou sme mohli spoločne spopularizovať fyziku žiakom stredných škôl. Veríme, že rovnako úspešné akcie budeme môcť v budúcnosti organizovať častejšie.

Lukáš Tkáč

O našich priezviskách s Dr. M. Majtánom, DrSc.

V pondelok 10. novembra sa v aule Pedagogickej fakulty uskutočnila prednáška významného slovenského jazykovedca PhDr. Milana Majtána, DrSc., s názvom *Vývin pomenúvania osôb na Slovensku*. Túto problematiku po prvý raz v slovenskej jazykovede celistvejšie predstavil vo svojej novej monografii Naše priezviská. Prednášku zorganizovala Katedra slovenského jazyka a literatúry PdF TU v spolupráci s Univerzitnou knižnicou TU a Slovenskou jazykovednou spoločnosťou pri Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV.
V prednáške M. Majtán predstavil vývin pomenúvacej sústavy na Slovensku od prvých písomných zmienok až po súčasnosť, s interpretáciou jazykovej aj mimojazykovej stránky slovenských osobných mien, prímen a priezvisk, ale dotkol sa aj genealogického výskumu jednotlivých rodov (priezvisk). M. Majtán študentom predstavil stručný náčrt vývinu pomenúvania osôb od jednomennej sústavy

k neskoršej dvojmennej. Pristavil sa pri funkciách prímen a prídomkov a poukázal na vývin ich funkcie od pomocných identifikačných znakov nositeľa jedného osobného (krstného) mena až po obdobie, keď mnohé z nich postupne začali plniť funkciu priezvisk. Príbehovosť s priam detektívnymi zápletkami pri genealogicko-jazykovednom pátraní M. Majtán exemplifikoval aj na výklade šľachtických či zemianskych predikátov alebo nešľachtických prímen, pričom nezabudol spomenúť aj humorné situácie, ktoré vznikali v súvislosti s požiadavkami niektorých ľudí o pomoc pri archívnom pátraní po šľachtických predkoch, ktorými by mohli potvrdiť svoj urodzený pôvod.
V druhej časti svojej prednášky M. Majtán odpovedal na otázky študentov, no snažil sa ich motivovať aj k tomu, aby sa sami zamysleli nad pôvodom svojho vlastného priezviska a našli si čas na pátranie po svojich predkoch. Keďže v pracovni M. Majtána môžeme hľadať korene viacerých onomastických projektov, na ktorých spolupracuje aj organizátorská katedra, sme veľmi radi, že sme ho na našej fakulte mohli znovu privítať a tešíme sa, že naša priateľská a odborná spolupráca bude pokračovať.

Andrej Závodný

Ocenenie vedeckovýskumnej práce je zaväzujúce

Časy, keď sa slovenskí vysokoškolskí učitelia v odbore anglický jazyk a literatúra alebo v oblasti cudzojazyčného vzdelávania, entuziazmom posadnutí delili o svoje skúsenosti nielen na národných oficiálnych pódiách, ale i v kútoch foyer, je nenávratne preč. Nastúpilo obdobie, keď sa reprezentovanie vlastnej inštitúcie podriadilo reprezentácii krajiny, ktorá umožnila daný výstup realizovať. Vedeckovýskumné aktivity zvyšujú svoju hodnotu, ak sa prezentujú na svetových fórach, najlepšie v karentovaných časopisoch.

Keď Slovensko zachvátil ošiaľ publikovania v impaktovaných časopisoch, výhoda ovládania anglického jazyka absolventmi anglistiky a amerikanistiky sa zmenila na ich nevýhodu. Ich konkurenciou sa stali rodení používatelia anglického jazyka, ktorých nie je jednoduché presvedčiť o zákonitostiach ich syntaxe alebo o významnosti anglicky hovoriacich autorov literárnych diel z hľadiska nerodeného používateľa jazyka.
Trpezlivosť a pevná vôľa však prináša pocit zadosťučinenia. Po prvom článku zverejnenom na Web of Science sa roztrhlo vrece s ponukami prezentovať vlastnú prácu v medzinárodných časopisoch s rôznymi impakt faktormi a cesta merania si síl s inými nadobudla neuveriteľnú rýchlosť. Myslenie v materinskom jazyku vystriedalo myslenie v pasívnych konštrukciách a menných frázach a skladba a prednesenie prezentácie nadobúdalo črty akademickej kultúry anglicky hovoriacich krajín. Vypracovanie vysokoškolskej elektronickej učebnice English for Academic Purposes posilnilo sebadôveru a počet pozvánok do sveta publikovania sa zvýšil. Žiarivými zábleskami v tvrdej práci sú zverejnené príspevky, prípadne ocenenia. Tým ostatným je ocenenie za významné prispenie k rozvoju vedy a vzdelávania, udelené na 8. medzinárodnej konferencii Language, Individual & Society 7. septembra 2014 v bulharskom Elenite. Čerešničkou na torte rozbehnutej vedeckovýskumnej činnosti je akceptácia prezentácie v kanadskom Toronte po trojmesačnom peer review v tvrdej konkurencii s rodenými používateľmi anglického jazyka. Držte palce!

Jana Bérešová

Beseda so spisovateľkou Janou Beňovou

Do učebnice literatúry sa nezmestí všetko, najmä nie to, čo je momentálne aktuálne. Práve preto je tu projekt Živý bič, ktorý pod záštitou občianskeho združenia Ars litera predstavuje tvorbu súčasných slovenských autorov. V rámci tejto akcie navštívila našu fakultu prozaička a publicistka Jana Beňová, ktorá živú a podnetnú diskusiu o jej diele doplnila čítaním z pripravovanej knihy Honey moon. Beseda teda bola zameraná nielen na staršie autorkine tituly, ktorých kvalitu potvrdzuje aj niekoľkonásobná nominácia na prestížnu cenu Anasoft litera či získanie Ceny Európskej únie za dielo Plán odprevádzania (Café Hyena), ale aj na súčasné spisovateľské aktivity. Autentický zážitok z čítania sprostredkovaný Janou Beňovou, neformálne rozprávanie o veciach literárnych (a občas i neliterárnych) a komorná atmosféra v čase nastávajúceho večera tak urobili zo stretnutia najmä príjemné priateľské posedenie. *Radoslav Raffaj*

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

Africké fórum

„Karibu Tena Rafiki“ – „Srdečne vitajte, priatelia“... zaznelo preplnenou aulou Pázmaneum v stredu 29. októbra. Týmto pozdravom v swahilskom jazyku bolo zahájené ďalšie stretnutie Afrického fóra, ktoré je určené pre členov akademickej obce na univerzitnej úrovni, s cieľom vymieňať si informácie o rozvojových a humanitárnych aktivitách Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce. Vytvára priestor na podnety a pripomienky pre budúce projekty, ponúka možný nábor nových záujemcov pre rozvojovú spoluprácu a zameriava sa i na fundraising.

V roku 2013, pri zrode myšlienky organizovať Africké fórum minimálne dvakrát za akademický rok, stáli prodekanka fakulty pre zahraničné vzťahy a rozvoj prof. Viera Rusnáková, vedúca Katedry rozvojových štúdií a tropického zdravotníctva prof. Adriana Ondrušová, zástupca OZ Albert Dr. Andrej Kállay a vedúca detašovaného pracoviska v Keni-Kwale Dr. Zuzana Kráľová. FZaSP je popri vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti mimoriadna práve svojimi humanitárnymi a rozvojovými aktivitami, s ktorými začala už v roku 1997 v kenskom hlavnom meste Nairobi. Za toto dlhé obdobie, v spolupráci s lokálnymi partnermi, fakulta zrealizovala viacero zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích projektov. V súčasnosti pôsobenie smeruje do dvoch afrických krajín, Kene a Južného Sudánu, o ktorých sa rozprávalo aj na ostatnom Africkom fóre.

Fórum, ktoré organizačne zabezpečila vedúca kenského pracoviska, sa môže pochváliť hojnou účasťou z radov študentov dvoch fakúlt TU, a to FZaSP a PdF. Študenti, ale i pedagogickí zamestnanci Trnavskej univerzity, mali možnosť vypočuť si päť zaujímavých príspevkov v podaní pozvaných hostí.

Prof. Adriana Ondrušová sa podelila o svoje bohaté skúsenosti z Južného Sudánu, kde stála pri zrode poľnej nemocnice v Mapuordite a opakovane sa do Južného Sudánu vracala vykonávať prácu lekára pediatra pre miestnych ľudí. Dekan, prof. Jaroslav Slaný, taktiež povolaním lekár pediater, sa podelil s účastníkmi fóra o svoje bezprostredné zážitky z prvého pobytu na africkom kontinente, z návštevy fakultných projektov na kenskom pobreží v regióne Kwale.

FZaSP v roku 2013 vstúpila do spolupráce s Pedagogickou fakultou, zastúpenou prof. Braňom Pupalom, expertom pre predškolské vzdelávanie, s cieľom zrealizovať spoločný rozvojový projekt v Keni. Súčasťou procesu prípravy projektu, bola i návšteva kenských predškolských inštitúcií, o týchto skúsenostiach prišiel porozprávať prof. Pupala na Africké fórum. V poradí štvrtým prezentujúcim bol Dr. Michal Rafajdus z Katedry verejného zdravotníctva, ktorý pracoval na fakultných rozvojových projektoch v Keni zameraných na informačné technológie. Súčasné projekty sledujú cieľ zefektívniť zber dát vytvorenými on-line databázami pre nutričné dáta a infekčné ochorenia, ktoré jednak umožnia okamžitý prístup dát ako pre lokálneho partnera i pre našu fakultu. Týmto spôsobom sme vytvorili priestor na pravidelné vyhodnocovanie dát a ich odborné publikovanie. Štatistické spracovávanie dát môžu realizovať aj študenti vo svojich magisterských prácach.

Dr. Andrej Kállay predstavil prítomným ciele OZ Albert, ktoré vzniklo na podporu a rozvoj aktivít FZaSP s cieľom prispievať k rozvoju spoločnosti v oblasti zvyšovania vzdelanostnej úrovne všetkých vrstiev obyvateľstva a podporovať fakultné humanitárne a rozvojové aktivity na africkom kontinente.

Africké fórum sa časom stáva súčasťou života trnavskej univerzity a už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutie, ktoré sa bude konať v letnom semestri, a na ktoré ste všetci pozvaní.

Zuzana Kráľová

Beánia v štýle Latino night

Tohtoročná beánia sa niesla v duchu latino. Začiatky príprav beánie boli hrboľaté, keďže nebolo nikoho, kto by sa ujal organizácie. Chytila som sa toho a presvedčila niekoľko spolužiačok, ktoré sa ku mne pridali a so zápalom a nadšením sme sa pustili do jej príprav a samotnej organizácie. Času bolo málo a práce veľa, takže sme pociťovali veľa stresu.
Prvotným problémom bol výber témy, v ktorej by sa beánia niesla. Zo začiatku bol nápad poňať ju rockovo. Od tohto plánu sme však upustili, pretože sme usúdili, že by sme neprilákali dostatočné množstvo ľudí. Chceli sme niečo veľkolepejšie, niečo, čo tu ešte nebolo. Preto sme trochu zariskovali a vsadili na zvučné meno, ktoré priláka viac ľudí. Nasledovalo napínavé rokovanie s manažérom kubánskeho speváka **Eusebia Nicolása Mena**, keď sme sa naťahovali o čo najlepšiu cenu. Tá však bola aj napriek lepšej ponuke stále vysoká. Keďže šlo o fakultnú beániu, bolo riskantné do toho ísť. Tlačil nás však čas, pretože termín bol už pevne stanovený, takže sme toto rozhodnutie brali ako výzvu. Po prvom predpredaji vstupeniek však strach z toho, či vôbec budeme toto vystúpenie vedieť zaplatiť, ustal a nasledoval pocit eufórie, pretože záujem o vstupenky bol nad naše očakávania. Stále nás však limitovali financie, pretože položiek bolo veľa a „do kapsy hlboko“. Deň pred konaním beánie sme už všetci pociťovali nervozitu, či všetko dopadne podľa našich predstáv. Prípravy boli zdĺhavé a únavné, no osobne si myslím, že výsledok stál za to. Miestnosť Relaxu, v ktorej sa beánia konala, sme sa snažili prispôsobiť téme a tiež trošku skultúrniť, pretože beánia nie je len miestom na zábavu, ale aj spoločenskou udalosťou, ktorá by mala spĺňať určitú úroveň.
Pred začatím beánie sa napätie stupňovalo. Nevedeli sme, čo skôr, či napísať príhovor, dobaliť posledné kusy tomboly, vymyslieť program pre prvákov alebo si ísť kulmovať vlasy ...
Aj napriek počiatočným komplikáciám s príchodom prvákov, ktoré nás zdržali, nakoniec beánia prebehla podľa našich predstáv. Bola plná zábavy, spevu a tanca. Pri pohľade na tancujúcich vyučujúcich a študentov našej univerzity nám kvapla aj nejedna slza, pretože to bolo najväčším zadosťučinením za našu prácu, úsilie, energiu a čas strávený pri prípravách a realizovaní našej beánie.
Nasledujúce dni po beánii sprevádzali pozitívne reakcie a ohlasy nielen z radov študentov, ale aj od vyučujúcich, ktorí sa na beánii zúčastnili, čo nás veľmi potešilo, pretože práve to bolo naším cieľom – aby všetci spomínali na túto beániu v dobrom a odniesli si množstvo pozitívnych zážitkov a spomienok. A preto sa lúčim heslom: „Ruka hore, noha v torte, vidíme sa budúci rok!“

Jana Svátková

ZDRAVÉ STARNUTIE – Healthy aging

V dňoch 7. – 8. októbra 2014 sa na našej fakulte uskutočnilo v poradí už siedme interdisciplinárne sympózium s témou zdravého starnutia – HEALTHY AGING. Na sympózium bolo prihlásených viac ako 50 prednášok a posterov od autorov zo Slovenska, Čiech, Rakúska, Nórska, Írska a Spojených štátov amerických.
Sympózium otvorili predseda Trnavského samosprávneho kraja Dr. h. c. Ing. Tibor Mikuš, PhD., prof. RNDr. Ladislav Csontos SJ, PhD. – prorektor TU pre vedu, výskum a umeleckú činnosť a dekan Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej Univerzity prof. MUDr. Jaroslav Slaný, CSc. S plenárnymi prednáškami vystúpili profesorka Alice Coffey z Írska, profesor Dan West zo Scrantonu a Dr. Bjorn Ostnor z Dánska.
Počas sympózia odzneli prednášky z oblasti epidemiológie, bezpečnosti pacientov, ošetrovateľstva, infekčného lekárstva a laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve autorov zo Slovenska, Česka, Rakúska a Spojených štátov amerických. V rámci posterovej sekcie autori predstavili najmä diplomové a dizertačné práce. Siedme sympózium prinieslo mnoho nových a zaujímavých tém na diskusiu a možnú spoluprácu medzi domácimi a zahraničnými prednášajúcimi. Sympózium sa stretlo s narastajúcim záujmom doktorandov, mladých vedeckých pracovníkov a zahraničných prednášajúcich. Vedeckému výboru predsedal prof. MUDr. Martin Rusnák, CSc., a za organizačnú stránku sympózia už po siedmykrát zodpovedala PhDr. Kristína Grendová, PhD.

Sympózium je špecifické svojím zameraním na viac odborov z oblasti zdravotníctva a spoločenských vied a zároveň možnosťou konfrontovať výsledky študentov a mladých vedeckých pracovníkov s výsledkami odborníkov a profesorov z mnohých oblastí výskumu z akademického prostredia a praxe.

bch

Teologická fakulta

Workshop pod záštitou projektu KEGA

V októbri sa na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity uskutočnil workshop pod záštitou projektu KEGA – *Nový model efektívnych študentských praxí s využitím sprevádzania (couselling) v rodinách so špecifickými potrebami*. Na tento workshop boli prizvaní významní hostia ako prof. Daniel West a jeho študenti zo Scranton University, Mgr. Štefánia Hrivňáková, Mgr. Zuzana Ryšková, dekan ThLic. Mgr. Miloš Lichner, D. Th., doc. PhDr. Mária Šmidová, PhD., Mgr. Marta Gašparíková a Mgr. Jozef Žuffa, PhD. Kľúčovým bodom tohto workshopu bola diskusia o problematike sprevádzania, ktorá dopadla nad očakávania dobre. Fotografie môžete nájsť na našej fakultnej stránke v sekcii Očami študentov. Veľmi pekne ďakujeme všetkým prednášajúcim, pomáhajúcim a aj všetkým zúčastneným. Vďaka Vám a Vašej účasti sa podarilo zorganizovať veľmi pekný a podnetnú akciu.

Martin Šarkan

VI. Medzinárodný festival gregoriánskeho chorálu

Toto leto sa dostalo našej schóle *Gloria Dei – homo vivens* tej pocty, že bola pozvaná vystúpiť na VI. Medzinárodnom festivale gregoriánskeho chorálu do maďarského mesta Vác. Festival sa konal za účasti gregoriánskych schól z Maďarska, Slovenska, Rakúska, Nemecka, Talianska, Írska a Japonska. V spolupráci so schólou *Verbum Domini* sme pod vedením našej vyučujúcej doc. Dr. Theol. Glorie Braunsteiner, PhD. absolvovali dve koncertné vystúpenia a aktívne sa zapojili aj do prebiehajúcich liturgických slávení. Pre našu schólu to bola po rokoch 2008 a 2011 už tretia účasť na tomto významnom podujatí.

V rovnakom zložení sme sa predstavili aj na Medzinárodnom festivale gregoriánskeho chorálu, ktorý sa konal

v dňoch 23. – 26. októbra 2014 v Bratislave. Naše spevy zazneli spoločne so spevmi ďalších schól zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Rakúska, Lotyšska a Talianska.

Matej Pinkas

Panelová diskusia k 25. výročiu Nežnej revolúcie

Národná rada Slovenskej republiky sa 13. novembra 2014 zaplnila viac ako 300 vysokoškolskými študentmi z celého Slovenska, ktorí prišli na panelovú diskusiu s názvom „25. výročie Nežnej revolúcie“. Z každej fakulty vysokých škôl bolo vybraných niekoľko študentov, ktorí ju zastupovali. Z našej Teologickej fakulty to boli Petronela Lesanská, Jana Chlebanová, Martin Takács a Tomáš Zemjánek. Diskusia bola rozdelená do troch tematických diskusných panelov: 1. SĽÚBILI SME SI LÁSKU. Dejinný odkaz Novembra '89: sny a skutočnosť. 2. NIE SME AKO ONI! Študenti a revolúcie: vtedy a dnes. 3. UTVORTE KORIDOR. Pád železnej opony: smerom k zjednotenej Európe. Študenti mali možnosť okrem slovenských politikov a hostí diskutovať aj s hosťami z Českej republiky, Poľska, Maďarska, Rakúskej republiky a Slovinskej republiky. Po skončení sa uskutočnila vernisáž fotografií Jána Lőrincza s názvom November '89. Po nej boli študenti pozvaní na slávnostnú recepciu, ktorá sa konala v reprezentačných priestoroch Bratislavského hradu.

Jana Chlebanová

Kríž SDM a ikona Panny Márie na Teologickej fakulte

Kríž svetových dní mládeže sme na Slovensku mali naposledy v roku 2003, keď nám sv. Ján Pavol II. zveril aj Ikonu Panny Márie. Tento rok sa k nám vrátili na krátky čas od 15. do 29. novembra 2014. Naša fakulta mala tú česť hosťovať ich v priestoroch átria. Utorkové ráno 18. novembra 2014 sa nieslo v podobe modlitby a poklony krížu a ikone. Najprv sme sa o kríži a ikone dozvedeli zopár informácii od Bc. Mária Stehlíka, ktorý bol spoluorganizátorom tejto udalosti. Modlitbou krížovej cesty pod vedením Bc. Mgr. Tomáša Gerboca SVD sme sa spojili so všetkými, ktorých prosby a vďaky boli pri kríži vyslovené. Veľmi pekným momentom bolo, že študenti sami čítali jednotlivé zastavenia. Osobná poklona krížu a ikone prebehla v tichosti, ale so všetkou gráciou a úctou, ktorú si tieto dva symboly zasluhujú. Študenti, pedagógovia a zamestnanci prichádzali a kľakali si pred krížom, vkladali naň dlane alebo si o ňom opierali hlavu. Za možnosť mať kríž a ikonu na fakulte vyslovujeme všetkým Pán Boh zaplať.

Petronela Lesanská

Stáž vo Vatikáne

Asi ako každý študent posledného ročníka, aj ja som si presne pred rokom začala klásť otázku, ako ďalej po skončení môjho vysokoškolského štúdia? Medzi inými ma zaujala ponuka stáži čerstvých absolventov v rámci programu Erasmus + a táto ponuka ma zaviala priamo do srdca Cirkvi, teda do Vatikánu. Momentálne som stážistkou Apoštolskej Penitenciárie, ktorá je jedným z dikastérii Rímskej kúrie. Patrí medzi tri cirkevné tribunály s univerzálnou pôsobnosťou a jej právomocou je oblasť vnútorného fóra a tiež problematika odpustkov. Práve na oddelení odpustkov prebieha moja stáž. Náplňou mojej práce sú jednak aktuálne žiadosti, ktoré prichádzajú z celého sveta. Tie zaprotokolujem a pripravím podklady, na základe ktorých už moji kolegovia pracujú na dekrétoch, ktorými sa deklarujú udelené odpustky. Okrem aktuálnych prípadov sa venujem aj archívnym a pracujem na projekte digitalizácie dekrétov z druhej polovice 20. storočia až po súčasnosť.

Ak by som mala zhodnotiť prínos tohto pobytu, tak v prvom rade sú pre mňa darom ľudia, s ktorými pracujem, moji kolegovia. V nich som stretla ozajstných priateľov, ochotných mi kedykoľvek pomôcť. Ďalej sú to určite skúsenosti, za ten krátky čas som sa stretla s poznatkami, ktoré by ma škola nikdy nemohla naučiť a v praxi budú pre mňa veľkým prínosom. A na treťom mieste za prínos považujem skutočnosť, že môžem Cirkev spoznávať zvnútra, vidieť, ako funguje Rímska kúria, vnímať jej organizačnú štruktúru, a to všetko v meste, ktoré je s kresťanstvom spojené po 2000 rokov. Viem však jedno, že hoci nie som ani v polovici tohto pobytu, už dnes mi je jasné, že najťažšou vecou bude odísť.

Veronika Pétiová

Poznatky z hosťovania vo Varšave

V dňoch 10. až 14. novembra som bol vo Varšave v rámci programu Erazmus +. Hosťujúcou inštitúciou bol na Papieski Wydzial Teologiczny w Warszawie, Sekcja sw. Andrzeja Boboli. Už viacročné priateľské vzťahy s našou Teologickou fakultou napomohli pri rozhodovaní o mieste pobytu. Teologická fakulta sa nachádza neďaleko Varšavskej centrálnej vlakovej stanice, čo uľahčuje príchod na fakultu, ako aj do našej jezuitskej komunity. Tá sa nachádza v jednej budove spoločne s fakultou. Tamojšia jezuitská komunita je na naše slovenské pomery dosť veľká – má 80 členov: vyučujúcich ako aj mladých jezuitských seminaristov z oboch poľských provincií. Asi najviac priestoru zaberá fakultná knižnica, ktorá má skutočne veľké rozmery – nachádza sa na štyroch poschodiach. Prednášky boli zamerané na tému Tolerancie u cirkevných otcov a potom aj na otázku vzťahu medzi Tradíciou a Písmom Svätým na konci 4. a na začiatku 5. storočia. Študenti boli skutočne dobrí: pozorne počúvali a kládli otázky, čo ma aj potešilo, pretože som prednášal po slovensky, iba texty cirkevných otcov som mal pripravené z poľských prekladov. Okrem prednášok som dosť času venoval aj rozhovorom s profesormi o ďalšej možnej spolupráci a štúdiu v knižnici, kde som našiel skutočne cenné patristické zbierky.

Miloš Lichner

Právnická fakulta

Deň Právnickej fakulty

Začiatok nového akademického roka je už neodmysliteľne spojený s oslavou Dňa Právnickej fakulty, ktorý sa uskutočnil 23. októbra 2014 v aule „Pazmaneum" na Univerzitnom námestí v Trnave. Program slávnostného dňa otvorila dekanka Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, prof. JUDr. Helena Barancová, DrSc., ktorá vo svojom príhovore okrem bohatej histórie Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave zároveň vyzdvihla najmä pretrvávajúci záujem na zachovávaní morálneho kreditu fakulty. Úvodné slová pripraveného programu rovnako patrili aj rektorovi Trnavskej univerzity v Trnave, prof. doc. JUDr. Marekovi Šmidovi, PhD.
Pozvanie na oslavu Dňa Právnickej fakulty prijala aj významná zahraničná osobnosť – ministerka spravodlivosti Českej republiky, prof. JUDr. Helena Válková, CSc., ktorá svoje dopoludňajšie vystúpenie venovala aktuálnym otázkam justície a legislatívy v Českej republike. Okrem problematiky novoprijatého zákona č. 89/2012 Sb. Občianskeho zákonníka, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2014, sprevádzaného náročným procesom efektívnej aplikácie ustanovení v právnej praxi, odborníčka na trestné právo neobišla vo svojom vystúpení ani problematiku alternatívnych trestov a zároveň otvorene poukázala na riešenie vybraných trestných vecí v aplikačnej praxi. Po bohatej diskusii moderátor udalosti Dr. h. c. prof. JUDr. Peter Blaho, CSc., ukončil dopoludňajšiu časť programu a nezameniteľným spôsobom sa rozlúčil s pozvanými hosťami.
Program Dňa Právnickej fakulty pokračoval spoločenským stretnutím na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave na Kollárovej ulici v Trnave, ktorý znova otvorila prof. JUDr. Helena Barancová, DrSc. Svoje poďakovanie adresovala nielen pedagógom, ale aj všetkým administratívnym pracovníkom a študentom, keďže spoločnou prácou vedú fakultu k úspechu a, samozrejme, aj k ďalšej oslave Dňa Právnickej fakulty, ktorá nás čaká aj v budúcom akademickom roku.

Andrea Gregušová

Trnavské právnické dni 2014

Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave tradične usporadúva medzinárodnú vedeckú konferenciu, ktorá nesie názov „Trnavské právnické dni – Dies Iuris Tyrnavienses". V dňoch 25. – 26. septembra 2014 sa zišli odborníci nielen z vedeckej, ale aj praktickej oblasti, aby si vymenili poznatky a vytvorili následnú diskusiu na tému: ,,Rozhodovacia činnosť národných, medzinárodných a európskych súdov".
Na konferencii sa zišlo viac ako 150 účastníkov zo Slovenska, Českej republiky, Švédska, Chorvátska, Maďarska, Japonska či z USA. Rokovania medzi účastníkmi prebiehali v prvý deň konferencie na plenárnom zasad-

nutí, ktoré otvorila dekanka Právnickej fakulty prof. JUDr. Helena Barancová, DrSc., a kde vystúpili významné osobnosti právnickej obce, ako napríklad prof. JUDr. Ján Mazák, PhD., prof. JUDr. Pavel Holländer, DrSc., prof. doc. JUDr. Karel Klíma, CSc. Dr. hab., prof. JUDr. (jur. dr.) Michael Bogdan, B.A., LL.M., a mnohí ďalší. Prvý deň rokovania sa uzavrel spoločenským posedením.
Počas druhého dňa konferencie prebiehali rokovania účastníkov v deviatich sekciách: občianskeho a obchodného práva, trestného práva a kriminológie a propedeutiky právnických predmetov, teórie práva a ústavného práva, rímskeho a cirkevného práva, správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva, medzinárodné-

ho a európskeho práva, pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia, práva duševného vlastníctva, ale aj v sekcii pre právne otázky náboženskej slobody.
Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, Trnavské právnické dni sa tešili záujmu erudovaných domácich a zahraničných právnikov. Opäť vytvorili fórum na vyjadrenie názorov na aktuálne otázky, ktoré spájajú viaceré odvetvia práva. V neposlednom rade boli miestom vytvárania a formovania priateľských stretnutí.

Lucia Šimunová

Beánia právnickej fakulty

Tak ako aj po minulé roky, tak aj tento rok 13. novembra 2014 usporiadala ELSA Trnava najväčšie podujatie akademického roka – Beániu právnickej fakulty. Už týždne pred udalosťou boli po chodbách fakulty rozvešané plagáty a v „akvárkach" študentky viedli rozhovory o farbe a dĺžke šiat, o svojich priateľoch a priateľkách, ktorí ich budú na beánii sprevádzať. Lístky sa predávali vo veľkom, najväčší záujem prejavili študenti prvého a druhého ročníka magisterského štúdia, no rovnako veľký záujem o lístky prejavili aj študenti ostatných ročníkov, pedagógovia, ale aj partneri ELSA Trnava.

Už pri prvom vstupe bolo jasné, že pôjde o večer v znamení elegancie, dobrej nálady a priateľstva. Hoci program začal o čosi neskôr, neubralo to z dobrej nálady.
Program bol otvorený príhovorom Adam Kesega, prezidenta ELSA Trnava a Olenky Talyzinovej, nasledoval rektor Trnavskej univerzity prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD., a pár slov povedala aj JUDr. Mgr. Martina Gajdošová, PhD. a dekan Omskej univerzity Maxim Stanislavovich Fokin spolu s JUDr. Róbertom Dobrovodským, LL.M, PhD.
Nasledovalo uvedenie „najnovších". Prvákov sme privítali do našich radov a prváci sa oficiálne začlenili do radov študentov slávnostným zložením sľubu. Program beánie vyplnil scénický tanec študentiek konzervatória. Po večeri nasledovalo vystúpenie headlinera beánie, kapela HEX, ktoré zožalo veľký úspech. Na záver programu bola pripravená „Polnočná tombola", v rámci ktorej sa odovzdalo vyše 40 zaujímavých cien. Po tombole patril stage už len DJ Stanley-mu, ktorý hral party hity až do skorých ranných hodín.
Tento ročník splnil očakávania, a tak sa už teraz tešíme na ďalší.

Richard Sanák, ELSA Trnava

Turnaj o pohár dekana

Tradične, ako každý akademický rok, tak aj tento sa konal Turnaj o pohár dekana právnickej fakulty vo futsale. Na turnaj sa prihlásilo osem mužstiev, čo je oproti minulým rokom o dva tímy menej. Taktiež sme spravili zmeny v pravidlách turnaja – prvýkrát sa hralo na čiary. Chceli sme tým zvýšiť kvalitu turnaja. Stretli sme sa 20. novembra v Mestskej športovej hale. Azda najsledovanejším bolo mužstvo zložené z pedagógov – „Doctores", ktoré obhajovalo minuloročný triumf na turnaji. Od začiatku sa turnaj niesol v duchu „fair-play", no rivalita sa zvyšovala s každým zápasom. Hre nechýbala kvalita a mužstvám chuť víťaziť. Hráči

mnohokrát museli siahnuť na dno svojich síl pri ceste za víťazstvom. Počas celého turnaja sa bolo na čo pozerať, či už to boli individuálne výkony hráčov alebo taktika a bojovnosť jednotlivých mužstiev. Napätie vládnuce v zápasoch vyraďovacej fázy turnaja „by sa dalo krájať". Každý z prítomných musel byť spokojný s kvalitou hry, ktorej pomohla aj spomínaná zmena pravidiel.
Po namáhavých zápasoch napokon vyhralo mužstvo „TuKábel Team", ktoré bolo zložené z hráčov z viacerých ročníkov. Turnaj vyhrali bez prehry, takže môžeme ich víťazstvo označiť za zaslúžené. Na druhej priečke sa umiestnil tým „FC Sa nám nechce" a na priečke tretej obhajca titulu „Doctores". Cena za najlepšieho hráča turnaja bola udelená Mgr. Mgr. Ladislavovi Križanovi, PhD., ktorý svojimi výkonmi výrazne pomohol tímu „Doctores" k dosiahnutiu tretieho miesta. Najlepším strelcom turnaja sa stal Milan Španír („FC Sa nám nechce"). Tento rok bolo prvýkrát udelené špeciálne ocenenie – Najlepší herecký výkon, ktoré si za svoje brankárske zákroky, ale aj iné „finesy" jednoznačne zaslúžil Milan Javorek („Fireballs").
Z turnaja sme si odniesli pozitívne dojmy. Aj keď sa zúčastnilo na turnaji menej mužstiev, môžeme skonštatovať, že kvalita turnaja rok čo rok rastie. Ďakujem všetkým spoluorganizátorom a zúčastneným a blahoželám výhercom! Teším sa na ďalší turnaj.

Frederik Ravas, ELSA Trnava

FOTOGRAFIE LET(O

A hoci sme už na prahu konca roka, pripomeňme si ešte

Silvia Malatinská: Putovanie cez Španielsko až na koniec sveta

Renáta Sečenová

ZO SÚŤAŽE)2014

tohtoročné leto. Ponúkame ďalšie fotografie z našej letnej súťaže.

Martin Hýll: Pohľad na Calanque de Sugiton

Zuzana Joštová: Pohľad na Sliezsky dom, Vysoké Tatry

Keď minister vymieňal na univerzite zámky...

V súvislosti s pripomenutím si 25. výročia Nežnej revolúcie by si už dnes mnohí zrejme nespomenuli, že Trnavská univerzita si musela svoju vlastnú slobodu vybojovať ešte tri roky po revolučných udalostiach z novembra 1989.

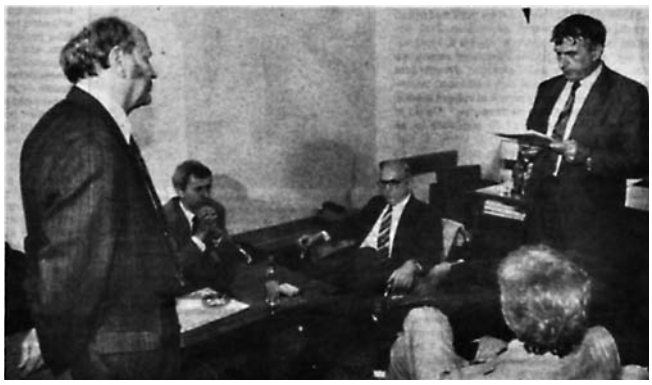

Minister Dušan Slobodník (vpravo) číta list rektorovi Antonovi Hajdukovi, v ktorom ho oficiálne žiada, aby z funkcie odstúpil.
Snímka: Daniel Veselský

Proces rozbehu Trnavskej univerzity bol sám osebe zložitý akt, ale výrazne ho skomplikovala výmena vládnej garnitúry, ktorá vzišla z parlamentných volieb konaných 5. a 6. júna 1992. Prakticky hneď po vzniku novej vlády – a len pár mesiacov po oficiálnom schválení vzniku univerzity v marci 1992 – začali pod vedením premiéra Vladimíra Mečiara snahy o likvidáciu novovznikajúcej akademickej inštitúcie. Dňa 28. júla minister kultúry (poverený aj vedením ministerstva školstva) Dušan Slobodník požiadal predsedu federálnej vlády a vtedajšieho zastupujúceho prezidenta ČSFR Jana Stráskeho, aby zrušil dekrét bývalého prezidenta Václava Havla, ktorým vymenoval do funkcie prvého rektora Trnavskej univerzity Antona Hajduka. Dôvodil tým, že v čase menovania prezidentom nebol A. Hajduk nositeľom akademickej hodnosti docent alebo profesor (vtedajší platný vysokoškolský zákon však nedefinoval, ako postupovať pri voľbe rektora novovznikajúcej vysokej školy, keďže neexistoval ani akademický senát, ktorý inak volí rektora). J. Stráský preto v odpovedi ministrovi okrem iného priznal, že „*oprávnenie k zrušeniu menovacieho aktu prezidenta vo vzťahu k rektorovi alebo ho z funkcie odvolať, nemám*“. Napriek tomu minister školstva 25. a 26. augusta vyzval rektora A. Hajduka, aby sa okamžite zdržal pracovnoprávnych a ekonomických úkonov, vyplývajúcich *„z neprávom vykonávanej funkcie“* a súčasne uviedol, že všetky prípadné náklady, ktoré vzniknú od tohto dňa, mu môžu byť dané k úhrade.

Na univerzite však naďalej prebiehal proces dobudovania, keď si 1. septembra 1992 akademická obec zvolila akademické senáty univerzity a dvoch fakúlt, ako aj dekanov Fakulty humanistiky a Pedagogickej fakulty. O pár dní – 9. septembra – začali na univerzite prijímacie pohovory, na ktoré sa osobne dostavil minister D. Slobodník a žiadal pohovory zastaviť. Prítomným zástupcom univerzity sa začal vyhrážať, že ak neuposlúchnu jeho pokyny, privolá políciu. Príslušníci polície však odmietli vstúpiť na akademickú pôdu, hoci minister argumentoval údajným povolením od generálneho prokurátora, ktoré vtedy, ale ani nikdy potom nepredložil. Minister tiež ultimatívne vyzval rektora, aby do 14. hodiny protokolárne odovzdal písomnú agendu univerzity doc. Ľubomírovi Harachovi, ktorého zároveň poveril dočasným vedením univerzity. Keďže rektor odmietol na požiadavku pristúpiť (agendu už predtým odovzdal akademickému senátu a prorektorovi), minister sa odhodlal k nezvyčajnému kroku – vyzval dvoch údržbárov, ktorých si so sebou priviedol z Bratislavy, aby vymenili zámok na dverách rektorátu. Pretože v miestnosti sa stále nachádzali rektor, kvestor, predseda senátu, ako aj ďalší pracovníci rektorátu, údržbári dvere napokon neuzamkli. Ako sa však ukázalo, zamknúť pokojne mohli. Úsmevné na celej tejto tragikomickej veci totiž bolo, že minister si vôbec neuvedomil, že do kancelárie vedú aj ďalšie dvere, na ktorých zostal pôvodný zámok, a teda zástupcovia univerzity sa mohli bočnými dverami pohybovať dnu i von bez akýchkoľvek problémov... Záznam o celej akcii sa objavil vo večerných televíznych novinách a v nasledujúci deň boli noviny plné správ o výmene zámky na univerzite.

Táto udalosť mala dohru nielen vážnejšiu – politickú (D. Slobodníka už o necelé tri týždne po udalostiach na univerzite nahradil na poste nový minister), ale aj prozaickejšiu – humornejšiu, keď 5. decembra 1992 na mikulášskom večierku Trnavskej univerzity bola vydražená zámka, ktorú dal na sekretariát rektora namontovať D. Slobodník. Vyvolávacia cena – 16,20 Kčs (o toľko bola podľa exministra nová zámka drahšia ako pôvodná), sa nakoniec vyšplhala až na 11 000 Kčs, ktoré v mene redakcie Mladej fronty Dnes zaplatil jej redaktor Karol Wolf.

Až po hektických prvých mesiacoch fungovania Trnavskej univerzity, ktoré sa niesli v znamení boja o jej samotnú existenciu (ministerstvo školstva dokonca v novembri 1992 vypracovalo a neúspešne predložilo do SNR návrh zákona o zrušení Trnavskej univerzity), sa napokon mohli naplno otvoriť možnosti nielen na rozvoj dvoch zakladajúcich fakúlt, ale aj na vznik ďalších troch fakúlt i univerzitných pracovísk.

Marián Manák, Ústav dejín TU

Nórska škola života

Veľký svetový velikán, filozof a teológ Sv. Augustín povedal, že „svet je ako kniha a tí, ktorí necestovali, čítali len jednu stranu“. Myslím si, že jeho výrok je pravdivý. Život je o vzťahoch a spoznávaní nových ľudí, miest a najmä seba samého a toho, akú úlohu máme vo svete a na čo sme predisponovaní a povolaní, aby sme to naplnili. Cestovanie a spoznávanie cudzej krajiny, druhých ľudí, búra vytvorené bariéry či predsudky v nás samých. Hovorí sa, že cestovanie je ta najlepšia škola života vôbec, pretože formuje človeka po každej stránke, či telesnej, duševnej alebo duchovnej. Prečo som si vybrala Erazmus a prečo práve Nórsko? Od detstva ma lákalo cestovanie a spoznávanie nových krajín a ľudí kvôli odpovediam na otázky, prečo sa majú ľudia niekde lepšie a inde horšie? Ako a v čom ľudia z vyspelých štátov rozdielne od zaostalejších štátov myslia a pristupujú k riešeniu bežných vzťahových, rodinných, politických či ekonomických situácií, od ktorých sa odvíja „dobrý život“?
Nórsko som si zvolila práve preto, že mi ponúklo to najlepšie v oblasti vzdelania klinickej psychológie. Som vďačná za jeden z najkrajších, ale aj najťažších chvíľ v mojom živote. Preštudovala som viac ako 2 000 strán textov, čo zabralo približne 10 hodín každodenného štúdia počas štyroch mesiacov. Získala som skúsenosť, že študenta si na univerzite vážia ako rovnocenného priateľa a považujú ho za suverénneho spoločníka do diskusie v odborných otázkach. Musím oceniť zážitok z iného školského systému, kde ma učili denno-denne rozmýšľať nad aktuálnymi problémami a nie učiť sa naspamäť teórie bez hlbšieho pochopenia. Vysoko oceňujem vynikajúce semináre, kde sa kládol dôraz na formuláciu správnych otázok a prácu s praktickými poznatkami. Taktiež testovanie vedomosti študentov len cez eseje a dokázanie pomocou fakticko-racionálnych argumentov, že problému rozumieme – žiadne testy v zmysle „hádaj, na čo myslím“. Zažila som popri škole veľa zábavy zo spoznávania seba a kultúrneho humoru, dozvedela som sa, prečo Nóri nosia gumáky a športové oblečenie aj do školy, hoci práve nešportujú. V športovom chodia preto, lebo je to v Nórsku vyjadrením prejavu zdravého životného štýlu. Gumáky nosia aj preto, lebo v Nórsku skutočne často prší. Nóri však žijú príslovím: „neexistuje nevyhovujúce počasie, existuje len nevhodné oblečenie“. Vďaka Nórsku som získala poznanie, čo znamená žiť v jednej z najdrahších, najkrajších a najčistejších krajín na svete. Polárne žiary, fjordy, rybačka a ryby na tisíc spôsobov boli ďalšou príjemnou časťou Škandinávie. Získala som tu nový pohľad na myslenie, správanie a konanie ľudí bez komunistického pozadia, ktoré sa vyznačovalo výrazným optimizmom a zmyslom pre poriadok, čestnosť a úctu voči druhému človeku. Pochopila som, aké sú zimy nebezpečné a aká je sloboda a ochrana prirodzených princípov a hodnôt v spoločnosti dôležitá a že zrovnoprávnenie homosexuálnych partnerstiev s heterosexuálnymi manželstvami nemusí zákonite predikovať väčšiu rovnosť a šťastie medzi ľuďmi, ale často narušenie hierarchicky prirodzených princípov spoločnosti trvajúcich už tisícky rokov. Pochopila som, aké dôsledky má pre zdravie to, že Nóri nemajú daň na ovocie, zeleninu, zato niekoľkonásobne vyššiu daň na alkohol a tabakové výrobky. Paradoxne ma zaujalo, že žuvací tabak bol povinnou výbavou nielen každého študenta. Získala som tu priateľstvá na celý život. Uvedomila som si, že byť otvorený pre nové veci, znamená skúmať a poznávať aj seba, svoj hodnotový svet, rozvíjať svoju osobnosť a pokúsiť sa urobiť záväzok, a tak dosiahnuť nový stupeň identity.
Toto obdobie bolo tým najťažším obdobím v mojom živote nie preto, že som mala pred odchodom vážne zdravotné problémy, nie preto, že som veľa študovala, ale preto, že som musela žiť bez ľudí, ktorých mám rada a veľmi si ich vážim na Slovensku. Dnes môžem povedať, že mám jasnejšie, čo by som v živote chcela, potrebovala a čo by mi aj osožilo a bolo dobré. Každému, kto je príliš pripútaný na istý politický systém – ideológiu, domov, rodičov, isté hodnoty, vrelo odporúčam odpojiť sa na chvíľu a objavovať nové veci v živote a prehodnocovať, nikdy nie je neskoro zažiť a posunúť sa vpred, aj keď to bude náročné! Tým, čo dočítali môj príspevok do konca, ďakujem a povzbudzujem, snívajte a uskutočňujte svoje sny, nikdy nie je neskoro!

Monika Rypáková, FZaSP

O Rusku sa tazko hovorí, Rusko treba zazit

Túto vetu som počul toľkokrát, že som jej už ani neveril. Dnes, po takmer dvoch mesiacoch strávených v ruskej metropole, mi už znie akosi uveriteľnejšie. V súčasnosti sa až priveľmi často spomína Rusko, a to práve kvôli vyhrotenému konfliktu vo východnej Európe. Aj vďaka tejto situácii som mal možnosť spoznať názory ľudí z prostredia univerzity, no i ľudí celkom obyčajných. Niekedy je svet zásadne odlišný od toho, čo sa nám ako obraz sveta ponúka v médiách.

Keďže sa vo svojej dizertačnej práci venujem etickým rozmerom myslenia A. I. Solženicyna, moje kroky nevyhnutne museli viesť práve do Moskvy. Môj študijný pobyt sa uskutočnil na Moskovskej štátnej univerzite M. V. Lomonosova (MGU), konkrétne na jej Filozofickej fakulte.

Zažiť atmosféru najväčšej a najznámejšej ruskej univerzity je niečo výnimočné. A to už len samotný pohľad na taký obrovský komplex, akým MGU je. Zvonka pripomína mesto žijúce vlastným životom. Veď na presun medzi fakultami študenti využívajú malé mikrobusy, hoci univerzita tvorí jeden komplex. Keďže som bol oficiálne pridelený na Katedru histórie ruskej filozofie, mohol som navštevovať rôzne kurzy a prednášky. Hneď v prvý deň pri vypomáhaní si angličtinou mi bolo otvorene povedané, že som v Rusku a hovorí sa tu výlučne po rusky. A tak som bol veľmi rád, že okrem rôznych prednášok z dejín ruskej filozofie som mohol navštevovať aj kurzy ruského jazyka.

Počas svojho pobytu som navštívil dve medzinárodné konferencie. Prvá sa konala hneď v prvý týždeň môjho príchodu a organizoval ju Filozofický ústav Ruskej akadémie vied spolu s Filozofickou fakultou MGU. Témou konferencie bola *Tvorba a osobnosť N. A. Berďajeva*. Azda po prvýkrát som videl filozofickú konferenciu, ktorá vyvolala taký veľký ohlas a záujem, a to nielen z radov ľudí z univerzitného prostredia, ale aj širokej verejnosti a médií. Veľmi živá debata ma len utvrdila v tom, že hrdosť na odkazy minulosti, ktorou sa mnohí Rusi prezentujú, nie je len niečím umelým, ale naopak, niečím veľmi živým a stále aktuálnym.

Druhá celouniverzitná konferencia mala názov *Lomonosovské čítania.* Ide o najväčšiu medzinárodnú konferenciu, ktorú organizuje MGU. Trvá dva týždne a sú do nej zapojené všetky fakulty. To, čo oceňujem azda najviac, je skutočnosť, že univerzita je miestom aktívneho dialógu medzi vyučujúcimi a študentmi**.** Študenti svojimi názormi a postrehmi zasahujú do prednášok, čo vytvára priestor pre širokú diskusiu, a je v kontraste s pasívnym prijímaním strohých informácií.

Ak by som mal jedným slovom vyjadriť, čo mi utkvelo v pamäti azda najviac, je to slovo maximalizmus, ktorý je pre Rusko typický. Ten možno badať vlastne takmer všade. Niekedy ma napadlo, či sa azda nedajú robiť veci skromnejšie, možno tak, ako sme zvyknutí u nás na Slovensku. No táto danosť robiť všetko také veľké, pompézne, tento maximalizmus je v ruskom človeku akoby hlboko zakorenený. Mal som možnosť ho zažiť v univerzitnom prostredí, ale vlastne kdekoľvek v Moskve. Od chrámov, múzeí až po stanice metra, ktoré sú mimochodom samy osebe historickými pamiatkami. Čo je však pre mňa najobdivuhodnejšie, je skutočnosť, že táto neskromnosť je spätá predovšetkým so zmýšľaním ruských ľudí.

Okrem študijných povinností som mal čas vychutnať si atmosféru hlavného mesta, ale i návštevu krásneho mesta Sergiev Posad, ktoré je historickým centrom pravoslávia celého Ruska. Jeho návštevu všetkým odporúčam, lebo hoci je od Moskvy vzdialené len 70 km, je to akoby iný svet. Napriek mnohým turistom, keďže je aj pútnickým miestom, pôsobí veľmi pokojne, ba až spomalene. Absolútny kontrast voči obrovskej a uponáhľanej Moskve.

V stopách pokoja som sa rozhodol pokračovať aj v Moskve. Preto by som rád spomenul cudzincom nie veľmi známy historický park Caricyno na juhu Moskvy, ktorý využívali od 16. storočia ruskí cári. Je to komplex obrovských záhrad, mostíkov a fontán. Tam som mal možnosť vidieť, ako trávia voľný čas mnohí Moskovča-

nia. A napriek množstvu ľudí, ktorému sa v Moskve nedá nikde vyhnúť, bolo toto miesto pokojné. Azda aj preto, že tam nebolo veľa turistov a s fotoaparátom som pobehoval viac-menej sám.
Môj pobyt sa skončil. Som veľmi vďačný predovšetkým svojim najbližším a tiež Americkej konferencii katolíckych biskupov za udelenie štipendia, bez ktorého by sa pobyt nikdy neuskutočnil. Vďaka tomu som mohol zhromaždiť odbornú literatúru na svoju dizertačnú prácu, na ktorej pracujem ako doktorand na Katedre etiky a morálnej filozofie Filozofickej fakulty. Zároveň som mohol aspoň krátky čas vidieť a zažiť niečo z Ruska – východného sveta, ktorý je tomu nášmu podobný, ale zároveň taký odlišný. Za krátky čas sa dá stihnúť veľa, no nie všetko. Ba dokonca aj trošku nazrieť do ruskej duše. Vrátil by som sa tam opäť, aj keď povestná ruská zima mi určite chýbať nebude.

Igor Strýček, FF

Kontakt s cudzou rečou nenahradí žiadny kurz

Erazmus Philosophische-Theologische Hochschule Sankt Georgen

Celé sa to začalo začiatkom druhého ročníka, keď som sa s kamarátom rozhodoval, či by sme nevyužili možnosť erazmu. Uvažovali sme takým spôsobom, že by bolo v našej situácii hlúpe nevyužiť takúto príležitosť. Chcel som ísť do nemecky hovoriacej krajiny, aby som sa zdokonalil v reči, tak som si vybral Frankfurt. Neviem, ako celý pobyt skončí, ale až na tie ceny som tu veľmi spokojný. Mesto je krásne a ľudia sú milí. Vyzerá to teraz možno ako nejaká idylka, ale zatiaľ sa mi nestalo, že by bol na mňa niekto nepríjemný, keď som žiadal o nejakú radu okoloidúceho. Keďže som sem cestoval sám a ani som nemal nejakú vyhliadku na erazmus partiu, mal som trocha obavy, či sa tu budem mať s kým baviť. No musím sa priznať, že som z kultúrno-umeleckého hľadiska ešte veľa nevidel, lebo najprv som sa snažil dať si školské veci dokopy. Je škoda, že Uni am Sankt Georgen neponúka nejaké bohaté možnosti pre erazmus študentov, lebo sme tu len traja. Ja som sa dostal do partie z erazmákmi z Goethe Universität a tí majú každý víkend zorganizovaný nejaký výlet. Takže sa teším, čo tu ešte spoznám. U nás na Slovensku je bežný názor, že Nemci sú extrémne citliví na dochvíľnosť a ja som človek, ktorému sa vždy podarí mieru tejto citlivosti preskúšať a nestretol som sa s nijakým puntičkárstvom. Je to asi tým, čo ma tiež zaskočilo, že Frankfurt je mesto, kde stretávam naozaj toľko cudzincov ako Nemcov. Tak si možno zvykli.
Na zariadenie univerzity sa nemôžem sťažovať. Krásna zvonka aj zvnútra. V knižnici je veľmi príjemne a je tam nebeský pokoj. Mali sme hodinu a pol úvod do toho, ako sa používa a aké možnosti sú k dispozícii, a to považujem za výhodu, aby sa človek nemusel pýtať na každú vec zvlášť. Vyučovanie prebieha podobne ako u nás doma. A musím povedať, že som potešený z učiteľov, ktorí ma učia, pretože keďže tu študujem aj predmety, ktoré som už absolvoval doma, tak viem porovnať úroveň a nezdá sa mi, že by sme boli nejako pozadu, len za to, že sme na Slovensku. Táto skúsenosť ma povzbudila v tom, že nejde ani tak o to, kde človek študuje, ale v prvom rade ide o to, ako veľmi to študovať chce. A keď dokáže naplno využiť všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii vo svojej krajine, určite sa mu dostane možnosť ísť ďalej. Samozrejme, že som si tu všimol aj predmety, ktoré sa vyučujú omnoho viac systematickejšie a hlbšie ako u nás. Informoval som sa o kvalite učiteľského zboru od samotných žiakov, ktorí študovali aj na iných univerzitách v Nemecku odbor filozofia alebo teológia a hovorili, že úroveň na Sankt Georgen je naozaj dobrá, ba dokonca sa im zdá vyššia ako na známejších univerzitách. Prístup učiteľov ku mne je veľmi zhovievavý. Vždy mi radi odpovedia na otázky, a keď je niečo potrebné prediskutovať dlhšie, hľadá sa najvhodnejší termín.
Pri rozhodovaní, na akú univerzitu ísť, som sa obával, či zvládnem reč, no jeden z mojich učiteľov ma povzbudil a som mu za to vďačný. Keďže som tu iba zopár týždňov, tak sa žiadny zázrak ešte nestal, ale človek sa do toho dostáva a hlavne je super, že naberá cudzojazyčné pojmy vo svojom odbore. Hoci musím povedať, že filozofia v nemčine nie je žiadna prechádzka ružovou záhradou. Ale mám tu ochotné spolužiačky, ktorých keď sa na niečo spýtam, veľmi rady mi poradia, pokiaľ tomu ony samy rozumejú. Čiže mám taký pocit, že tu mám dvojodbor filozofiu a nemčinu, lebo učenie vždy začína najprv prekladom. Či zvládnem ústne skúšky, to naozaj neviem, no popasujem sa s tým. Každého, kto váha vycestovať do krajiny, ktorej jazyk sa učil, no ešte nemal príležitosť si to skúsiť naostro, chcem povzbudiť, aby sa nebáli. Každý nejako začína a prostredie, ktoré ho obklopuje a neustály kontakt s rečou a rôzne dialekty nenahradí žiadny kurz. Je síce pravda, že keď sa vrátim, musím robiť mnoho skúšok, pretože obsahy mojich predmetov sa neprekrývajú s tými, ktoré som mal absolvovať doma, ale beriem to pozitívne, aspoň sa viac naučím.

Branislav Eldes

Michal

rodený Trnavčan, vyštudoval na gymnáziu J. Hollého v Trnave, úspešne absolvoval štúdium slovenského jazyka a výtvarnej výchovy na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave v rokoch 1996 – 2000. Po štúdiu pôsobil jeden rok ako učiteľ v ZŠ Dobrá Voda, potom bol technickým pracovníkom na Katedre pedagogiky výtvarného umenia Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, neskôr odišiel do masmédií (Pravda, Sme, Katolícke noviny), kde pracoval ako grafik, fotoeditor, fotograf, ilustrátor. To, že Michal Štofej neinklinuje len k výtvarnému umeniu, ale aj k slovenčine, vyjadroval nielen pri tvorbe stoviek komiksov, uverejňovaných v rozličných periodikách, napr. Národná obroda, Šarm, Zornička, Nota Bene, Eurotelevízia atď., ale predovšetkým ako spevák a autor väčšiny textov hudobnej skupiny Hudba z Marsu, ktorú založil počas štúdia na univerzite. Ďalším jeho projektom bola skupina Dynamo Team a v súčasnosti horúca novinka Tol's Toys – názov inšpirovaný ruským spisovateľom L. N. Tolstým.

Kedy si v sebe objavil hudobný a výtvarný talent?

Myslím, že talenty z ľudí vyžarujú už od prvých rokov života. U mňa to bolo vidieť pri kreslení a maľovaní. Hudobné korene v rodine nemáme, preto som sa ku gitare dostal až koncom základnej školy, ale to, že budem hudobným skladateľom, som vyhlásil už oveľa skôr.

Teda umenie ovplyvnilo Tvoje rozhodnutie vyštudovať učiteľstvo?

Rozmýšľal som o odbore, pri ktorom by som rozvil čo najviac svojich záľub. Nešlo mi o učiteľstvo, skôr o zaujímavú kombináciu výtvarnej výchovy a slovenčiny.

Chcel si študovať len tu v Trnave alebo si poslal prihlášky aj na iné univerzity?

Rozmýšľal som aj o propagácii v Bratislave – tam som urobil talentové skúšky, ale ďalej som sa nedostal – asi som sa slabo pripravil.

Aké máš spomienky na štúdium na našej univerzite?

Po skončení gymnázia som čakal, že vysoká škola musí byť niečo ešte ťažšie, náročnejšie, ale bol som milo prekvapený pohodou a oddychovým režimom. Pri spomienke na štúdium na univerzite sa mi vybavia tváre kamarátov, lások, obľúbených učiteľov... Pekné obdobie života. Organizovali sme beánie, na ktorých sme hrávali s Hudbou z Marsu, občas aj demonštrácie, chodili sme na vernisáže, krúžkovice. Hoci som nikdy nechcel byť učiteľom, veľmi dobre som sa cítil medzi ľuďmi, ktorí učiteľmi chceli byť a sú. Sú to väčšinou jemní a citliví ľudia so zmyslom pre humor a pre duchovné veci. Preto je mi všetko spojené s pedagogickou fakultou také milé.
A v súvislosti s univerzitou mám jednu úsmevnú spomienku – po koncerte Hudby z Marsu na beániách ma akútne zháňala nejaká pani. Mali sme vtedy čerstvo vydaný (silne promovaný) prvý album – pohyboval som sa v obláčiku eufórie – cítil som sa ako hviezda, preto som čakal, že ma zháňa novinárka, aby so mnou urobila interview. Keď ma spomínaná pani našla, predstavila sa ako autorita – dôležitá osoba univerzity. Hľadala ma preto, aby mi prejavila svoje krajné rozhorčenie a nespokojnosť s naším vystúpením. Vraj to bolo hrozné, hlučné, falošné; a vôbec, ako si to predstavujeme takto kaziť vkus ľudí. Tak ma dala „dole“, že som bol z toho aspoň mesiac v depresii. Keby som bol tušil, že ide o inak milú, emotívnu, ikonickú učiteľku hudobnej výchovy – pani Kudriovú, ktorú som o niekoľko rokov spoznal a skamarátil sa s ňou, nebol by som vtedy taký skľúčený.

Štefej,

Azda väčšina čitateľov predpokladá, že Tvoj život najviac ovplyvnila hudba – je to pravda?

Hudba je moja veľká láska a teraz už aj živobytie. Ešte donedávna som si myslel, že v prípade potreby alebo núdze sa môžem živiť aj inými činnosťami. V každom inom povolaní ma však skôr či neskôr pochytila taká nervozita a pocit strateného času, že som musel odísť a vrátiť sa ku hudbe. Ďakujem Bohu, že strácam tieto zadné vrátka. Zostáva mi tak jediná možnosť – byť super v hudbe. Niekedy sa cítim ako kamikadze – tvorím album – skladám, nahrávam, aranžujem aj celé mesiace, bez akejkoľvek záruky, bez odmeny... Len s nádejou, že to niekde zarezonuje a že ak to urobím najlepšie, ako viem, nemalo by sa to stratiť bez stopy. Začalo sa to už v detstve. Keď som bol malý, mama nám ako uspávanky spievala pesničky Beatles. Asi takto sa mi dostali do krvi. Keď som bol trochu väčší, mal som ich obrázok, ktorý bol prílohou žuvačky. Povedal som si – chcem byť ako oni, skladať, spievať a byť na žuvačkách. Tak som na strednej škole založil kapelu, z ktorej sa vyvinula Hudba z Marsu. Hrali sme asi 17 rokov. Potom som si povedal – chcelo by to zmenu. Založil som Dynamo Team. Tým som zanechal jednu zo svojich radostí – písanie slovenských textov. Tento krok ma však priviedol do úplne iných sfér, o akých som predtým len márne sníval. Piesne v angličtine uspeli v zahraničí. Skladba „Roll The Dynamo“ sa stala hitom vplyvného rakúskeho rádia FM4 a skladba „OK Let's Go“ súčasťou veľkej americkej reklamnej kampane. Tieto úspechy sú pre mňa veľkým povzbudením, keď klesám na duchu, keď nemám napríklad z čoho zaplatiť zdravotné poistenie. Všetko veľké je aj ťažké. Vždy sa snažím opierať sa o Boha – to mi pomáha. Inšpiruje ma aj dobrá hudba iných hudobníkov – v poslednom čase som si veľmi obľúbil Vampire Weekend. Púšťam si ich koncerty, aby som sa nabudil a pripomenul si svoje detské hudobnícke sny.

Čo Ťa okrem hudby „dostalo“?

Ovplyvnilo ma duchovné hľadanie. V detstve som nebol vedený k viere, skôr naopak. V tínedžerskom veku som podľahol vplyvu ezoteriky a new age, ktorý ma držal dlho – až do môjho učiteľovania na Dobrej Vode. Tam sa ma v zborovni ujal starý pán farár, zavolal ma na faru (slávna fara Jána Hollého) na duchovný rozhovor, čím začalo nové fantastické, dobrodružné obdobie môjho života. Čiže v kresťanstve som našiel svoju identitu.

Určite máš popri práci aj ďalšie záľuby...

Najviac času trávim s mojou manželkou Luckou a dcérkou Grétkou. Manželka mi je veľkou oporou v hudobnej dráhe – bez nej by som to možno už dávno vzdal. Za každým mužom, aj za mnou, hľadaj ženu. Kým sme boli sami dvaja, radi sme chodili na dlhé prechádzky alebo pozerali Funésove komédie. Teraz sme dosť vyčerpaní z malej, jedenapolročnej dcérky. Ale je to vyčerpanie, ktoré sa často v priebehu sekúnd zmení na najväčšie šťastie. Keď vidím, ako odvážne a nadšene objavuje svet a vytvára si vzťahy, cítim zadosťučinenie – moja energia sa nestratila. A keď mi zostane popri rodičovstve ešte trochu času, zaujímam sa napríklad o interiérový dizajn, v posledných rokoch najmä štýl shabby chic, čo by som preložil ako ošumelá elegancia, a potom záhradkárstvo – práve som rozmnožoval ruže a maliny.

Máš nejakú životnú filozofiu alebo myšlienku, ktorá by Ťa ovplyvnila?

Teraz sa už môžem priznať, že väčšinu skúšok na gymnáziu aj na univerzite som robil s ťahákmi. Prívlastok „povinná“ ma odrádzal od čítania klasickej literatúry. Až teraz, keď je „dobrovoľná“, som do nej načrel a objavil som tam poklad. Nedávno som dočítal Annu Kareninovú, teraz čítam od Tolstoja Čítanie na každý deň a som tým očarený.

Čo by si odkázal študentom Trnavskej univerzity?

Robte v živote to, čo vás baví! Je to často ťažké, prichádzajú veľké krízy, ale stojí to za to.

Za rozhovor ďakuje Ľ. Rendár

V láske slúžiť bližným

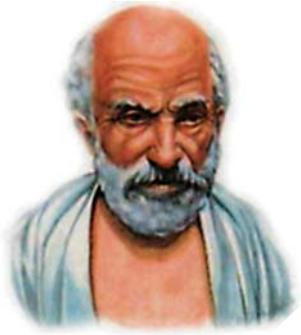

Sociálne prostredie, v ktorom žijeme, životný štýl a vrodené danosti popri zdravotnej starostlivosti sú základné komponenty spoluvytvárajúce naše **zdravie** a umožňujúce náš každodenný život. Zdravie ako prejav telesného, duševného, duchovného a sociálneho blaha je proces. Proces prebiehajúci medzi zdravím a chorobou. Naše obranné mechanizmy často zvládnu návrat z nemoci do zdravia, ale nie vždy. Zdravotnícka a sociálna starostlivosť predstavujú hlavnú pomoc v situáciách, keď nemáme plnú moc, keď sme **ne-mocný**. Študijná kombinácia sociálnej práce a zdravotníckych odborov ošetrovateľstva, verejného zdravotníctva a laboratórnych a vyšetrovacích metód na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce (FZaSP) predstavuje originálnu kombináciu nielen študijno-pedagogickú, ale aj výskumnú, pretože upozorňuje na služby potrebné pre zdravých a predovšetkým pre nemocných a núdznych.

Dávnoveké lekárstvo chápalo liečbu chorôb v spojení so životným prostredím pacienta a jeho rodiny. Otec lekárstva, grécky lekár **Hippokratés z Kósu** (460 až 370 pred Kristom) a jeho žiaci hodnotili mnohé sociálne skutočnosti v živote pacienta, povedľa daností ekologických, ako súčasť stanovenia diagnózy a liečby. Dnes vieme, že rovnováha všetkých hlavných súčastí nášho bytia – telo, myseľ a duša – vytvára zdravie. V ostatných rokoch sa zdravie (a choroba) chápe v širokom holistickom kontexte psycho-socio-ekologickom. V teoretickej rovine je to sociálny a ekologický model zdravia Horsta Noacka, ktorý obsahuje mnohopríčinne podmienené zdravie v salutogenetickom modeli Aarona Antonovského. Faktory podmieňujúce zdravie majú charakter psychologický, kultúrny, náboženský, ekologický i existenciálny.

Hoci **sociálne lekárstvo**, a vzhľadom na skutočnosť, že na FZaSP prednášame nelekárske zdravotnícke odbory rozšírme termín na **sociálne zdravotníctvo,** sa ako samostatný odbor kreovalo až v 19 storočí, vždy boli lekári, ktorí okrem chorôb tela a duše videli aj sociálnu biedu ako príčinu chorôb.

V roku 1635 vznikla Universitas Tyrnaviensis a jej zakladateľ, kardinál Peter Pázmaň, zveril jej pedagogicko-organizačnú prevádzku príslušníkom Societas Jesu, Spoločnosti Ježišovej – jezuitom. Dňa 9. novembra 1769 nariadila cisárovná Mária Terézia reformu Trnavskej univerzity a jej doplnenie o lekársku fakultu, aby sa splnilo „studium generale“. Trnava tých čias nemala nemocnicu. Mestský špitálik, xenodóchium, bol vlastne chudobinec pre 12 zostarnutých mešťanov, ktorí nemali majetok a príjmy, a mesto Trnava sa o nich staralo zabezpečením ubytovania a stravovania, a v prípade potreby aj liečenia. Trnavčania tu spájali sociálnu a zdravotnícku dobročinnosť. V roku 1770 dalo mesto toto zariadenie k dispozícii lekárskej fakulte pre prax poslucháčov. Jedným z argumentov, ktoré rozhodli o odchode univerzity do Budína v roku 1777, bola obmedzená možnosť klinickej praxe študentov v Trnave.

Universitas Tyrnaviensis úspešne spájala vo svojej činnosti sociálnu starostlivosť so starostlivosťou o zdravie duše a tela cez teologickú, filozofickú i právnickú fakultu, od roku 1770 aj fakultu lekársku, a nielen pre svojich študentov. Konkrétnym svedectvom je univerzitná lekáreň Panny Márie. V roku 1636 založila jezuitská rehoľa lekáreň, ktorá mala poskytovať služby aj pacientom novovzniknutej Trnavskej univerzity. K trom civilným lekárňam v Trnave pribudla lekáreň rehoľná. Lekáreň bola zriadená v budove Kolégia, kde mal sídlo aj rektorát univerzity. Kolégium malo už v roku 1635 vlastnú ošetrovňu a domácu lekáreň. Lekáreň Panny Márie mala poskytovať služby kolégiu, v ktorom v piatich triedach študovalo asi 1 000 študentov, novozaloženej univerzite s dvomi fakultami a členom reholí v Trnave. Hoci okruh pacientov bol stanovený, zanedlho navštevovali lekáreň aj občania z Trnavy i okolia. **Hmotný zisk z činnosti lekárne bol vylúčený, zásadou bola bezplatnosť služieb**. Bol to účinný spôsob, ako pomáhať človeku v jeho zdravotnej a sociálnej núdzi.

V tejto mnohostrannej úspešnosti trnavského univerzitného prostredia nachádzame princípy kresťanskej lásky a hodnoty jezuitských výchovných a pedagogických metód, ktorých základom bol študijný plán nazývaný „*Ratio atque Institutio studiorum societatis Jesu*“.

V roku 1824 bola v Trnave slávnostne založená Verejná nemocnica Bratislavskej župy. V tejto nemocnici, ktorá oslavuje v tomto roku 190. výročie svojho založenia, pred dvadsiatimi rokmi – 1. mája boli ustanovené prvé kliniky Fakulty ošetrovateľstva a sociálnej práce, taký bol pôvodný názov novej fakulty. V ten deň sa prepojili pedagogické a vedecké pracoviská Trnavskej univerzity s klinickými pracoviskami Fakultnej nemocnice a zabezpečila sa klinická prax študentov.

V dejinách Trnavskej nemocnice nachádzame mnoho lekárov ľudomilov, ktorí v mnohých prípadoch nežiadali

honorár za vyšetrenie a ošetrenie, a navyše núdznemu pacientovi dali peniaze na lieky. Boli to konkrétne prejavy sociálneho zdravotníctva.

Sociálne zdravotníctvo môže mať aj prorocký rozmer. Keď preskočíme storočie, treba sa zmieniť o prof. MUDr. Alojzovi Churovi (1899 – 1979), profesorovi detského lekárstva na Slovenskej univerzite, sociálne cítiacemu slovenskému lekárovi a vedcovi, zakladateľovi sociálneho detského lekárstva, autorovi originálnej trojzväzkovej sociálno-pediatrickej štúdie ***Slovensko bez dorastu*** z roku 1936, v ktorej upozornil na pokles pôrodnosti a predvídal dnešný stav – národ, ktorý nemá dorast, vymiera.

Keď píšem tieto riadky, z mramorovej busty dozerá na mňa doktor Hippokratés. K prísnosti má vážny dôvod, sleduje, či plním jeho lekársku prísahu. ***„...Spôsob svojho života zasvätím podľa vlastných síl a svedomia úžitku chorých a budem ich ochraňovať pred každou krivdou a bezprávím. Ani prosbami sa nedám prinútiť na podanie smrtiaceho lieku, ani sám nikdy na to nedám podnet. Nijakej žene nepodám prostriedok na vyhnanie plodu... "***

Keď Hippokratovi čítam z Preambuly Štatútu našej univerzity ***„...nadväzuje na históriu a tradície Trnavskej univerzity, jednej z najstarších univerzít strednej Európy, ktorá slobodne šírila poznanie a vzdelanosť, chránila a rozvíjala duchovné hodnoty a kresťanskú kultúru v rokoch 1635 až 1777 ... vo svojej vzdelávacej a vedeckej činnosti vychádza z kresťanských princípov ... považuje ľudský život a dôstojnosť ľudskej osoby za nedotknuteľné hodnoty, obhajuje právo na ochranu života človeka od jeho počatia až po prirodzenú smrť ..."*** súhlasne prikyvuje.

O možnosti trvalého obohatenia prostredia našej univerzity o tradície ***„Jezuitských princípov utvárajúcich univerzitné vzdelávanie"***, ktoré predstavujú úspešný a efektívny systém vzdelávania, sa presvedčili účastníci medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 6. októbra v Aule Pázmaneum. Prednášky prednesené na konferencii upozornili, že **jezuitské korene Trnavskej univerzity sú stále živé.**

S hrdosťou môžeme konštatovať, že v riešení zdravotno-sociálnej problematiky sa aj dnes angažujú všetky fakulty našej univerzity, v duchovnej starostlivosti, v etike a morálke, výchovou k zdraviu v pedagogike, v právnických disciplínach, a v sociálnej práci aj konkrétnych zdravotníckych odboroch. Z historickom hľadiska vidíme nadväznosť na tradíciu Universitas Tyrnaviensis a napĺňanie identity našej univerzity aj v sociálne zdravotnej starostlivosti.

Plnú spokojnosť s naším životom, získanie úspechov a naplnenie stanovených cieľov vyžaduje zodpovedný prístup k zdraviu. Faktory podmieňujúce naše zdravie majú charakter psychologický, kultúrny, náboženský, ekologický i existenciálny. **Zdravie je výzva pre všetkých**.

Bohumil Chmelík

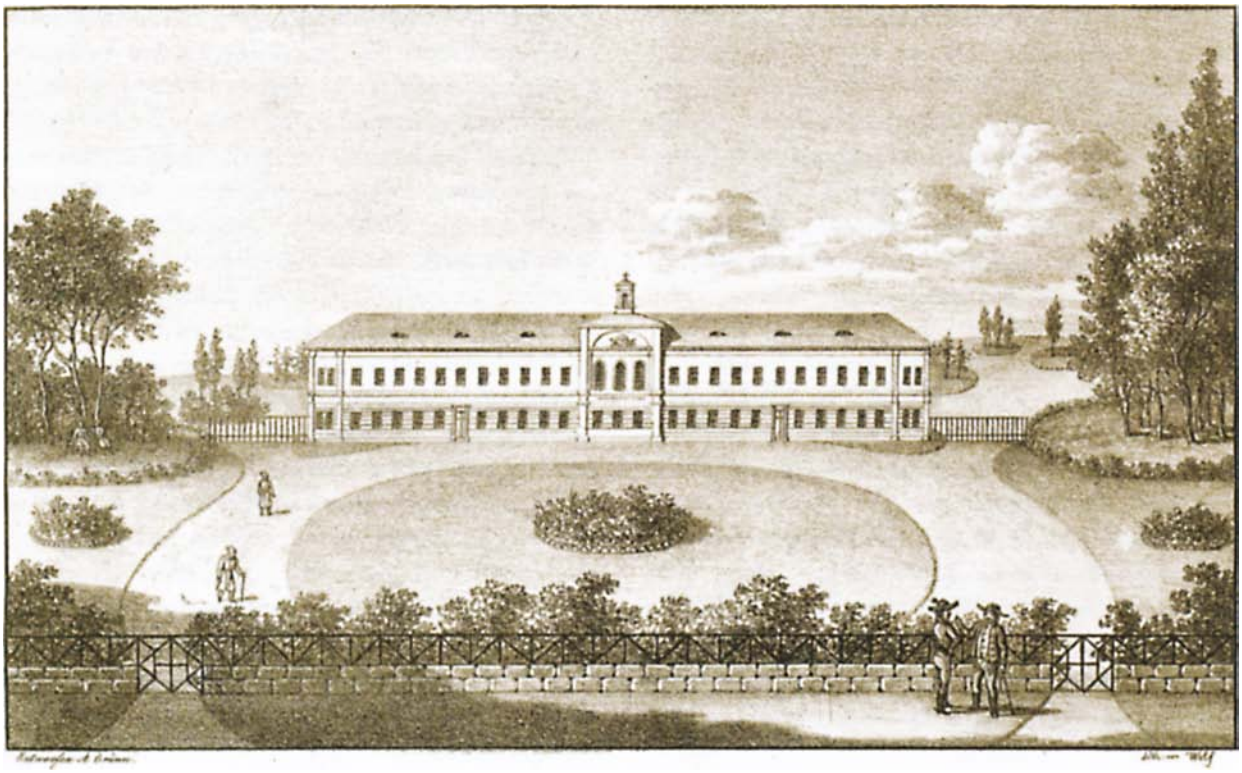

Dobový pohľad na budovu nemocnice v Trnave

14. reprezentačný ples Trnavskej univerzity v Trnave

hrá kapela bratov Kuštárovcov
DeeJay DROBEC, vo veži DeeJay PAGO

hlavný hosť večera Duo Live Guitars

Cena vstupenky 45 € (v tom konzumné 40 €)
Vstupné pre študentov I. a II. stupňa denného štúdia 30 €

Vstupenky možno kúpiť od 8. do 16. januára 2015
na rektoráte a u tajomníčok všetkých fakúlt

31. január 2015
Smolenický zámok

SRDEČNE POZÝVAME